

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmika nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za enen mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za enen mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za enen mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za ostanke plačila se od paterostrovega post-vrata po 12 h, če se ostanke enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo sta v Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zopet krivica.

Ni še dolgo tega, kar smo pojasnili, kako je bil pri kompetenci za neko profesorsko mesto v Ljubljani preteriran izvrstno kvalificiran domačin samo zato, ker je Slovenec in je isto službo dobil slabše kvalificirani, naravnost nesposobni prof. Mandl, samo zato, ker je Nemec.

Zdaj se je primeril nov slučaj, ki jasno kaže, kako premeteno se onemogoča Slovencem, dobiti v domovini službo, in kako lokavo se utihotapljuje nemški profesorji celo na Kranjsko.

Na II. drž. gimnaziji v Ljubljani je bilo lanske leto razpisano učno mesto germanista, in sicer učno mesto za nemščino kot glavni predmet in klasično filologijo kot stranski predmet, oziroma za nemščino v zvezi z geografijo in zgodovino. Za to mesto se lanske leto ni oglasil noben pravi kompetent, a vlic temu je bil na to mesto imenovan kot začasni učitelj mož, dr. Oton Jauker, ki sploh ni kompetentiral v Ljubljano in za razpisano mesto tudi ni mogel kompetirati, ker ni kvalificiran, ker ni germanist, marveč historik in le z nemškim učnim jezikom, torej nesposoben za II. drž. gimnazijo, na kateri je v nižjih razredih slovenski učni jezik. Očitno je, da je bilo to postopanje nekorektno in krivično, kajti če ni bilo kvalificiranega kompetenta, bi se razpisano mesto vendar ne bilo smelo oddati možu, ki tudi ni kvalificiran in ki sploh za to mesto ni kompetent.

Letos se mesto germanista ni razpisalo, dasi zavod učitelja nemščine nujno potrebuje. A glej, kaj se je zgodilo! Pred kratkim je bilo razglašeno, da je dr. Oton Jauker na tem zavodu imenovan definitivnim.

To je kričeč slučaj, ki mora vsa-

cega poštenega človeka navdati z ogorčenjem. Brez dvoma je bilo že lanske leto sklenjeno, utihotapiti slovenskega jezika popolnoma nezmožnega in torej za pouk v nižjih razredih neporabnega dr. Otona Jaukerja na II. drž. gimnazijo v Ljubljano. V ta namen je bil lani imenovan začasnim učiteljem za mesto, za katero ni kvalificiran in v ta namen se dotično mesto letos ni razpisalo, samo da se ne oglasijo kvalificirani kompetent in da se more to mesto oddati tako čudne protekcije živajočemu dr. Otonu Jaukerju. V koliko je na to imenovanje vplivala okolnost, da dr. Jauker v šoli zasmejuje slovenstvo, tega seveda ne moremo vedeti.

Spretno vprizorjeno utihotapljenje se je obneslo. Po pravici bi smel biti na II. državni gimnaziji samo en Nemec, namreč germanist, odslej pa bodeta dva, dr. Oton Jauker, za katerega se je per nefas kreiralo mesto in pa germanist, čigar mesto se mora še enkrat razpisati.

Oškodovan je vsled tega zavod, kajti tudi historik, katero mesto zavzema sedaj dr. Jauker, bi moral biti Slovenec, ker mora poučevati v nižjih razredih, kjer je učni jezik slovenski, med tem ko je dr. Jauker porabljen samo v višjih razredih, kjer je učni jezik nemški. Slovencem pa se je s tem imenovanjem storila krivica, ker se je tujemu Nemcu oddala služba, ki bi jo moral dobiti Slovenec.

Tako stvarja vlada Nemcev nov Besitzstand. Služba, ki jo je dobil prof. Mandl, se je razpisala in reklo se je, da je ta služba nemški Besitzstand in se mora zaradi tega Nemcu oddati. Služba na II. državni gimnaziji pa se ni razpisala zato, da bi se ne mogel oglasiti slovenski kompetent in da se je moglo spraviti Nemca na to mesto, ki bi jo po pravici

moral dobiti Slovenec. To je bilo mesto dakega ali drugega profesorja, ki bo reklo: to je moj Besitzstand in zopet bo imenovan — Nemec.

V obče so kranjske srednje šole prave pastirke učne uprave. Če je le mogoče, se izpraznjene službe ne oddajo. V Novem mestu je bilo že lani izpraznjeno neko mesto, a da se prihrani plača, je niso oddali in je šele pred nekaj dnevi popolnili. Mesto prof. Žaklja na I. drž. gimnaziji v Ljubljani je bilo že dvakrat razpisano, a dasi so se oglasili popolnoma kvalificirani kompetenti, se služba ni oddala. Kompetentom so se prošnje vrnilo, učne ure pa razdelile med suplente. Zdaj jo to mesto tretjič razpisano in morda zopet samo — navidezno. Na II. drž. gimnaziji v Ljubljani se na jesen otvori osmi razred in bo zavod s tem popoln. Po zakonu mora na popolni gimnaziji biti 13 definitivnih profesorjev. Na II. drž. gimnaziji pa jih je bilo letos z ravnateljem vred samo deset — razpisano je pa samo Rutarjevo mesto, tako da bo tudi prihodnje leto samo deset profesorjev. Za izpolnitev zadostnega števila učiteljev pa so potrebni profesorji, ki se učni upravi čisto nič ne mudi, mudilo se ji je samo, da je spravila dr. Jaukerja pod streho.

To so razmere, da se Bog usmili. Te razmere pričajo, kako puhle fraze so bila zagotavljanja naučnega ministra Hartla o priliki, ko sta poslanca Ferjančič in Plantan intervenirala zastran imenovanja prof. Mandla, te razmere so dokaz, da ima učna uprava pri profesorskih imenovanjih svoje slovenskemu narodu nasprotno in škodljive namene in zato bo treba, da se ta praksa učne uprave v drž. zboru po zaslugi ožigosa.

Čehi in vlada.

Začetkom prihodnjega meseca se snide češki narodni svet,

kar sklepi utegnejo biti pomembni za daljnje postopanje čeških poslancev. Češki člani narodnega sveta imeli bodo že poprej poseben sestanek, zlasti zaradi nasveta, da naj češki poslanci na jesen tudi vse vojaške predloge z obstrukcijo onemogočijo, o katerem nasvetu bo razpravljali tudi narodni svet. Dokler je bil Rezek član Körberjevega ministrstva, niso Čehi vojaških predlog nikdar obstruirali niti rekli, da jih hočejo. Vedno so le povdarjali, da velja njih obstrukcija samo proračunu in nagodbi. Sedaj, ko je Rezek odstopil, ni treba Čehom imeti nikakih obzirov več. Med Čehi in med Körberjem so — če se sodi po izjavah čeških listov — vsi mostovi podrti. Sicer namerava ministrski predsednik Körber že v kratkem sklicati nove konference čeških in nemških voditeljev, da bi pri teh konferencah dosegel opustitev obstrukcije, ali češki listi se potezajo za to, da naj se sploh noben češki poslanec ne odzove Körberjevemu povabilu na take konference. Češki listi argumentirajo tako-le: Zahteve češkega naroda, torej pogoji, pod katerimi morejo in smejo češki poslanci opustiti obstrukcijo, so vladi že davno znani. Če jih vlada izpolni, je obstrukciji takoj konec, da vlada neče ničesar brez privoljenja Nemcev storiti, to Čehov nič ne briga, kajti to je skrb vlade in če vlada hoče privoljenje Nemcev, naj si je sama izpostavi. Konference, ki jih namerava vlada sklicati, imajo edino namen pregovoriti Čeha, da bi od svojih postulatov odnehali in ker je to nemogoče, zato naj se češki poslanci teh konferenc sploh ne udeležijo.

Hrvatska.

Novi ban grof Pejačević je prišel dne 16. t. m. v Zagreb. Seveda je bil slovesno sprejet. Na pozdrav sekijskega predstojnika Krajsovića

je odgovoril z daljšim govorom. Rekel je med drugim, da je njegova naloga ugledati pot boljši bodočnosti, in da bo pri tem hodil po istih potih, kakor njegov oče in se držal načela, da je dobra uprava pogoj dobrega razvoja. Isti dan še imel je klub vladne stranke sejo, na katero je prišel tudi novi ban. Predsednik kluba, grof Erdődy je v svojem govoru izrekel prepričanje, da bo ban varoval čistost nagodbe z Ogrsko in ubranil vsako kršenje te nagodbe. Banov odgovor je jako značilen. Ban je izrekel upanje, da bo ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary (!), v kolikor more posegati v hrvatske zadeve, pomagal, da se narod in dežela pomirita (!) Svoje dolžnosti, je rekel ban, bo vestno izpolnjeval in po vzgledu svojega očeta raje odstopil, kakor da bi pustil nagodbo kršiti Regnikolarna deputacija uredi najprej finančno razmerje med Ogrsko in Hrvatsko, potem pa se loti vseh drugih dvomljivih vprašanj glede nagodbe. Minister Tomašich je proslavljal bivšega bana Khuena, češ, da je zapustil kompaktno stranko, avtonomijo pa je tako izpopolnil (!), da stoji danes na trdni podlagi. Khuen je jamstvo, da se izpolnijo opravičene želje Hrvatov in da se nagodba ne bo kršila. Če pustimo na stran komplimente bivšemu banu grofu Khuenu-Hedervaryju, ostane obljuba, da bo uprava dobra — Hedervary je bil proglasil načelo »red in delo« in vendar je vladal z največjo korupcijo in z največjim terorizmom — in da se ne bo kršila nagodba. V teh obljubah je obseženo vse, kar more na predlog ogrski vlade imenovani ban obljubiti, vse ali pa — nič.

Kriza na Ogrskem.

Tudi Cislitvanska sledi z napeto pozornostjo krizi na Ogrskem, ker vsakdo čuti, da to ni ogrska notranja zadeva, nego da je nastala kriza v

LISTEK.

Iz naših župnišč.

(Iz sedanjega časa.)

In kar nakrat je zavel čuden veter po celi naši deželi in težka, okovana vrata vseh naših župnišč so se odprla na stečaj. Vsak dan od jutra do večera je lahko vstopil kdorkoli in vsak je bil dobrodošel, kdor je prišel s ponižnim in verujočim srcem h »gospodu« po svet v verskih in posvetnih rečeh. In čudno, »gospodje«, ki so stali prej tako samotni, visoko nad celo faro, so izgledali v bližini prav, kakor navadni ljudje božji. Niso se brigali prej, kdaj pošlje vaški krčmar svojo hčer v trg, da se nauči kuhat, niso se brigali, h komu da kajzar svojega sina v službo, niso se brigali, kje kupuje kmet blago in potrebe za družino in hišo, in še za mnogo drugih reči jim ni bilo mar. Ali zdaj jih je zanimalo vse. Zakaj je dal bogati Dobnikar par svojih njiv v najem Lazarju in ne Streharju, ki je bolj pobožen in bogaboječ, zakaj je prosil Lužar Kavčiča za botra svojemu sinu in ne Brinarja, ki ne bere »Rodoljuba« in družih takih pohujšljivih tiskovin. Za vse so se brigali,

kar je bilo prej premalenkostno in nedostojno za njihovo duhovniško suknjo.

Vse govorce v župi, vsa gnojnica in umazanost, vsa opravljanja in obrekovanja, vse laži in vsa grdoba, vse se je stekalo v župnišče in se od tam po drugih potih zopet raztekalo po celi fari.

In kar nakrat so se sosedje spuntali jeden preko drugega in v slednji fari, kjer poprej niso vedeli, kaj je stranka, sta se vzdignila dva tabora.

Tisti pa, ki so bili mnenja, da se »gospodu« ne spodobi vtikati se v vsako stvar, sejati nemir, zavist in sovraštvo, tisti so začeli vračati enako z enakim. Njim so se pregledali vsi lonci v kuhinji, vsak krajec se jim je preštel, vsaka beseda se jim je pretehtala in vse se jim je zvijalo in zavijalo na slabo stran. Ko so jim oči od prvega začudenja spregledale, so se tudi oni ogledali in spoznali so, da so tisti, ki jih psujejo za liberalce t. j. brezbožnike, pohujšljivci in zapeljivci, sami pod kožo prav zelo krvavi in da iščejo pred tujim pragom to, česar imajo doma na kupe.

In vse, kar se je kdaj dogajalo v župniščih, skrito pred svetom in ljudmi, je prilezlo na dan in vsa umazanost, ki se je tekom desetletij nakopičila po

teh lepih, udobnih, farovških sobah, se je razlila skozi široko odprta večna vrata po celi župi.

Spoštovanje pa in respekt pred temi belimi in mogočnimi župnišči, ki so kakor gradiči kraljevali po holmih, je začelo ginevati, kakor sneg na pomladanskem solnce.

Glasno so zakričali pogumnejši in poštenejši doli po vaseh: »Taki ste večina katoliških duhovnikov! Kako hočete učiti nas, ki ste slabši od nas!« in začeli so hoditi po svojih potih, pa naj je bilo »gospodom« prav ali ne.

Oni drugi pa, verne ovčice, so pozdravljali »gospode«, kakor prej, ali za precejšnje spoznanje bolj domače in v gostilnab, kamor so začeli zahajati zaradi popularitete tudi »gospodje«, ponujali so jim piti, kakor mečetarjem o sejmeh: »Samo pijte gospod, saj smo prijatelji!« Prej se niso niti prav govoriti upali z onimi, ki so maševali pred oltarjem in delili Boga, zdaj pa so nakrat začutili prijetno pokroviteljstvo nad svojimi duhovniki, češ, »kaj bi brez nas, molčati bi morali v občini in povsod, če bi nas ne bilo, in še v cerkvi, na prižnici, bi ne smeli reči, kar bi se jim hotelo.«

Takrat se je začela tista čudna gonja zoper vse malo inteligentnejše

ljudi po celi deželi, ki se niso brez-pogojno in slepo klanjali pred farovškimi avtoritetami. Takrat je naše ljudstvo doživelo spodbujajočo sceno, kako je gospod župnik od oltarja doli ozmerjal učitelja na koru in ga spodil od orgelj, sam Bog ve zakaj; ali najbrž zato, ker se je učiteljstvo zavedlo, da so oni časi šomoštrov-cerkovnikov na vse večne čase izginili in se jim ni hotelo nič več hlapčevati župnikom, niti v duševnem oziru ne. Takrat so videle mnoge fare v naši deželi, kako je župnik, oznanjevalec krščanske ljubezni, prepovedal hoditi učitelju v njegov vodnjak po vodo, v tisti vodnjak, ki je bil sezidan ne le za grofovski farovž, ampak z enakimi pravicami tudi za šolo in učitelja. Takrat so se dali Kristusovi namestniki tožiti pred posvetnimi oblastnjami zaradi par škafov vode in postave — ne cerkvene in božje, ampak človeške postave, — so jih morale prisiliti, da so odstopili od zahtev, do katerih niso imeli pravice. Žejne napajati! — a učitelju niso privoščili vode, ali za tiste, ki so trobili v njihov rog, je bilo vedno dosti vina!

Župniki, ki so se prej češčeni in spoštovani redili in opijali v svojih prostornih župniščih, so hoteli slave

tudi po vseh vaseh, oblasti v vsaki hiši in tako se je zgodilo, da so tiste, ki so prej na mehkih divanih, skriti pred očmi svojih ponižnih in pokornih ovčie, prespavali svojo vsakdanjo pijanost, da so tiste vaški fantje iz usmiljenja pobirali iz cestnih jarkov in jih vlačili po strmih potih v bela župnišča, ki so kraljevala nad okolico.

Ljudstvo, ki jih je prej častilo, kakor polubogove, ki je verjelo v njihovo veliko oblast in moč, ki se je balo njihove jeze, tudi ta pobožna raja ni več tako ponižno klanjala glave pred njimi, ko je videla, da se onim, učiteljem, trgovcem, županom, nad ktere so klicali vsako nedeljo raz prižnice vse kazni božje, ni zgodilo nič. Tako so se zvedele vse tiste umazane historije o mlajših in starejših farovških kuharicah po farah in dogodilo se je, da je celo cerkvenik pod cerkveno lipo oznanjal čudečemu svetu zabeljene anekdote o mehkih blazinah in atlasovih odejah, o katerih mu je pripovedovala farovška kuharica, da se lepo na njih leži. Gospod župnik je dal cerkveniku par preobilnih klofut in ta se je spomnil, da ni suženj in se je maščeval na tak originalen in pikanten način pod cerkveno lipo o pol dvanajstih v nedeljo, ko je šlo ljudstvo od maše.

dualizmu, da se gre za državno-pravno podlago sedanjega ustroja habsburške monarhije. Ministrski predsednik grof Khuen Hedervary ima pred seboj samo tri poto: ali odstopi in ustvari možnost, da se z imenovanjem novega, na Ogrskem popularnega ministrstva poskusi obstrukcioniste pomiriti, kar pa po izjavi ni verjetno, ali da kapitulira novič in izposluje vsaj nekaj onih koncesij, ki jih zahteva opozicija, ali pa se odloči za razpust zbornice. Katera teh alternativ je boljša, se pač ne da reči, ker pravzaprav nobena ne obeta posebnega uspeha. Pri avdijenci, ki jo bo imel grof Khuen Hedervary pri cesarju v Ischlu, se odloči, kateri poskus se stori. »Neue Freie Presse« pletira za to, da se žrtvuje grofa Khuena-Hedervaryja ogrski opoziciji, češ, med vsemi zahtevami, kar jih je oglašila neodvisna stranka, se da ta še najlažje izpolniti. In dalje pravi, da predno se kapitulira ali se poskusi boj, je vendar bolje pogledati, če ni morda na Ogrskem kak mož, ki bi našel drug izhod iz te zagate. Sodeč po poročilih iz Budimpešte ni grof Khuen Hedervary kar nič voljan odstopiti. V ogrskih parlamentarnih krogih se sodi, da bo Khuen-Hedervary po povratku iz Ischla zahteval, naj mu neodvisna stranka dovoli proračunski provizorij, ker hoče apelirati na volilce. Doslej je bil na Ogrskem običaj, da se je vladi dovolil proračunski provizorij, če pa doseže to tudi Hedervary, je jako dvomljivo.

Zadnji Obrenović.

Bivši srbski ministrski predsednik dr. Vlado Gjorgjević je priobčil v »Zeit« velenimiv članek, v katerem opisuje tragično zgodovino srbskega naroda od njegovega osvobođenja, zgodovino neštevilnih revolucij na dvoru, državnih prevratov, dinastičnih bojev in strankarstva. Potem podaja grozno sliko strahovlade kralja Aleksandra in pravi, da Evropa po krivici zahteva, naj se kaznujejo zarotniki, ki se bi pravzaprav morali slaviti kot junaki. »Jaz sem bil ministrski predsednik kralja Aleksandra«, pravi dalje pisatelj, »in jaz, Vlado Gjorgjević, ki stojim na robu groba, pričam tukaj pred celo Evropo, da je kralj Aleksander najel morileca, ki naj bi umoril njegovega lastnega očeta Milana. Kralj Aleksander in njegova metresa in poznejša soproga Draga sta najela morileca Knezevića, kateri naj bi zahrbtno umoril Milana, ustanovitelja novega srbskega kraljestva. Kralj Milan je slutil, da se namerava Aleksander poročiti z Drago in se je izrazil, da sam nastopi proti temu sramotnemu početju. Na to je streljal morilec Knezević na Milana, ne da bi ga znatno poškodoval. Kaj je bilo storiti, da se

odvrne sum od pravih provzročiteljev? Da, morileca je treba pomiriti in pregovoriti, da izpove neresnico in radikalce obdolžiti, da so oni provzročili zaroto. In glej posrečilo se je! Knezevića, ki se je še na morišču smehljaj, upajoč na pomiloščenje in mastno plačilo, so naglo spravili na oni svet in prefekta Andjelića, ki je tudi o tem vedel, so skrivnostno zadavili. In kaj je počel Aleksander? Še istega dne, ko se je izvršil atentat, je poklical ministre k sebi in ukazal, naj puste aretirati vse radikalne vodje. Takoj na to je bil poklican polkovnik Konstantinović v dvorano in tega je kralj vpričo ministrov tako nagovoril: »In če ti ukažem izdajice, ki so znamenovani v tem zapisniku, še to noč postreliti, me boš ubogal?« Polkovnik in ministri so bili po teh besedah osupnjeni. Da bi preprečili strahovito klanje, privolili so v kraljevo zahtevo. Zdaj ko so imeli radikalce, treba je bilo le korak dalje iti in jih radikalno odstraniti. Aleksander je sklenil proglašiti obredno stanje in preki sod. Ko so se pa ministri in Milan profilili temu in kralja svarili, dejal je slednji: »Pod takimi okoliščinami nočem niti trenutek več vladati« in izročil lastno-ročno spisano odpoved vojnemu ministru Vukoviću. To je imelo uspeh! Kralj je bil neporočen, dežela ni imela prestolonaslednika in Milan sam se je izrazil, da bi ne prevzel vlade, če bi slučajno Aleksander zgodaj umrl. Da bi obvarovali deželo državljanskih vojsk in drugih zmed, podpisali so s težkim srcem proglasitev obrednega stanja in prekega sode z dostavkom, da se morajo sodniki skrbno izbrati, da bi justica sama ne zakrivila kakega umora. Ali tudi to jih je varalo. Kraljeve spletke so segale tudi v sodno dvorano. Da je bil samo morilec usmrčen, a nedolžni radikalci zaprti, se ima Srbija zahvaliti le cesarju Franu Josipu, ki je po vojaškem zastopniku kralju izrazil svoje mnenje kratko in jedrnat. In danes, ko sem prijel za pero, da varujem svoj zatiran narod pred krivično sodbo ostalega sveta, danes rečem in prisegam, da mi je kralj Milan, ki je v mojem naročju na Dunaju umrl, malo pred smrtjo rekel: »Zadnji atentat na mojo osebo je bilo delo onega, katerega sem edino ljubil, bilo je delo mojega sina, radi katerega sem pozabil, da sem bil kralj in kateremu sem s teboj vred služil zvesto in pošteno. Provzročitelja tega atentata sta bila Aleksander in Draga.«

Politične vesti.

— Deželni zbori bodo sklicani, kakor poroča »Deuschnat. Korr.«, najbrž koncem septembra k kratkemu jesenskemu zasedanju, in sicer z ozirom na nujna dela, ki jih morajo razni deželni zbori, med temi tudi nižjeavstrijski, dovršiti.

Župnika so premestili, cerkovnik pa je ostal in če ni umrl, še danes sedi v mežnariji. Bog mu daj zdravje!

Potem so pri volitvah oznanjali župniki javne molitve, obiskovali vplivne kmete, pod marsikaterimi podboji pripognili debelo in posvečeno svoje telo. Kaplani so pisali na vse volilce dolga pisma, ki so se začnjal s hvalo Božjo in s svetimi odpustki od 100—300 dni, končavali pa so s peklom in večnimi kaznimi božjimi, če bi adresat pozabil svojo dolžnost proti sveti materi katoliški cerkvi in ne volil tistega, katerega mu pokaže debeli prst Gospodovega maziljenca. Tudi okrog žensk, katerim so se mladi »gospod«, ki so ravno suhi in drobni prišli iz lemenata, zdeli sveti in pobožni, kakor sv. Alojzij, tudi okrog njih so kaplani letali in jih učili, kako naj se kregajo s svojimi možmi, če nečejo voliti tako, kakor žele farovski gospodarji.

Prišel je čas, da se je pri velikonočni izpovedi učilo matere in gospodinje, naj ne hodijo k temu ali onemu trgovcu kupovat, ker je brezbožnik, framazon, najhujše t. j. liberalce. Ali to početje je bilo prenevarno in prerisikantno, zato so se posejela konsumna društva, kjer so imeli gospodje kaplani vsaj kaj delat. In res, z vnuemo so pro-

dajali dekletom kambrik, tehtali sol in merili koruzo. Računati niso znali Bog ve koliko in namesto vina so točili petijot, ali zato so vendar dosegli, kar jim je bilo glavno: da je par trgovcev z družinami prišlo na nič. In če je začelo pokati in se lomiti na lastni stavbi, poskakali so ob pravem času doli.

Tako stoji zdaj beli gradič naših župnišč po holmih, odprti na stečaj in kakor bi bili iz stekla. Gospodje sami so odprli vrata in okna in šli doli med ljudstvo, da jih vidi od blizu. In ljudstvo jih je videlo, vse jih je videlo in vsak madež na njih. Ni prijetno stanovati v stekleni hiši, v hiši, v kateri je vse odprto na stečaj, v katero vidijo vsi ljudje. Ali zdaj je prepozno zapirati in zagrinjati. Pokazali so se v vsi svoji nepoštenosti, v vsi hudobi, pokriti z vsemi človeškimi slabostmi, ki so na njihovi posvečeni osebi še odurnejše in večje. Tisti čar, ki jih je stavil visoko nad druge navadne ljudi, je izginil, sami so ga uničili, in z njim je izginilo tudi spoštovanje in oni stari, čudoviti respekt, katerega so si znali njihovi predniki tako dolgo ohraniti. In nadprirodni sij okrog njihovih glav se vedno bolj manjša, vedno bolj izginja . . .

— Prememba v ministru? »Slovo Polakie« poroča, da se misli Körber na ta način rešiti, da rekonstruira svoje ministarstvo, in sicer tako, da izroči justični portfelj nekemu poljskemu uradniku, poljedelski portfelj pa nekemu češkemu uradniku.

— Hrvatski ban namerava v kratkem sabor razpustiti in nove volitve razpisati.

— Madjarski napis na poslopu obratnega ravnateljstva državnih železnic v Zagrebu, kateri napis je bil prvi vzrok demonstracijam in izgreodom, je bil včeraj odstranjen. Drug napis se ni napravil.

— Ogrska neodvisna stranka je izjavila, da razpolaga z več ko 86 govorniki, s pomočjo katerih bo obstrukcija zmagovito dovršiti.

— Ruski vojni minister skliče kongres ob priliki vložitve temeljnega kamna za katedralo v Port-Arthurju slovesen govor, v katerem je poudarjal, da je Port-Arthur trdnjava, katere ne more zavzeti noben sovražnik, naj si bo še tako številen in naj pride od kjerkoli.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Gospodari katoliške cerkve so danes jezuitje in tudi papež sam je njih orožje. Jezuitje so to vodstvo prevzeli že za časa protireformacije, a trajala je seveda stoletja, predno so vse dobili v roke. Sicer je bil jezuitski red enkrat razpuščen, ali s tem niso izginili jezuitje, niti izginil njihov duh. Zadnjih sto let so izključno odločilni faktor v rimsko-katoliški cerkvi. Pridobili so si absolutno gospodarstvo nad vodilnimi osebami in nad vso duhovščino in so merodajni v vseh verskih zadevah, v zadevah kulta, discipline in politike. Svoj upliv so jezuitje krepko izkoristili in speljali katolicizem v klerikalizem ter edinstvo katolicizma spremenili v duhovniško tirstvo.

Absolutno gospodstvo cerkve oziroma papežev in duhovnikov je klerikalizem in veliko vprašanje bližnje bodočnosti, na katero danes še ni mogoče odgovoriti, je: ali je klerikalizem samo neorganiziran izrodek na telesu katoliške cerkve, ki ga je treba izkoreniniti, ali cerkev postane zopet država; ali pa je to posledica cerkvenih nauk in cerkvenega sistema, ki je v veljavi, odkar je rimska cerkev zapustila stališče apostolske cerkve in nauke evangelijev? Slovenci stojimo doslej na stališču, da je klerikalizem samo izrodek in zato pobija narodnonapredna stranka samo politične pretenzije cerkve, samo cerkev in njene verske nauke pa spoštuje in se jim uklanja. Ako je ta nazor pravi, si ne upamo reči. Eno pa je gotovo: če klerikalizem ni izrodek, nego del cerkvenega sistema, potem se mu političnim putem ne da narediti konec in je treba iskati v ta namen drugih potov in drugih sredstev.

Rimska cerkev, glede katere se je pred dobrimi sto leti mislilo, da mora v kratkem izginiti, je danes svetovna sila. Sicer se zaman trudi, da bi premenila razvoj kulture — in ta razvoj je zanjo smrtna nevarnost — ali istina je, da ima cerkev danes velikansko

politično moč, ki jo izkorišča z azijsko krutostjo, istina je, da si pridobiva velikanskih bogatstev in istina je, da je mednarodni faktor take važnosti, da imajo vlesile svoje posebne poslanike na papeškem dvoru, med tem, ko sta se cesar Jožef II. in knez Kaunitz na najprezirljivejši način norca delala iz papeža, ki je pred več kakor sto leti prišel na Dunaj prosit, naj se cerkvenim institucijam v naši državi priznase.

Pred veliko francosko revolucijo ni bila rimsko-katoliška cerkev enotna celota, nego skupina različnih katoliških cerkva. Te cerkve so bile zlasti od časa protireformacije podrejene različnim državnim pravom in vsled tega tudi razmerje med njimi in med rimsko kurijo, oziroma papežem ni bilo enako urejeno. Papež je seveda imel na vsako teh cerkva svoj upliv, toda neomejenega upliva ni imel na nobeno. Te cerkve niso bile nikake provincije duhovske države papežev; bile so več ali manj samostojne in od Rima neodvisne duhovske države. Rim je bil pač njih versko središče, ni pa bil vir njihovega prava mati njihovih nauk in določevalec njihovih kultusa. Lahko se reče, da je bilo nastalo med katolicizmom in papeštvom nekako ravnovesje in vse tendence tistih časov so kazale, da zmaga katolicizem nad papeštvom. Velika napaka velike francoske revolucije je bila to, da je uničila to razmerje med Rimom in posameznimi katoliškimi cerkvami in s tem omogočila, da je papeštvo premagalo katolicizem. Izvrševalec testamenta francoske revolucije, Napoleon I., je enotnosti rimske cerkve položil temelj s tem, da je preko glav francoskih škofov sklenil posebno pogodbo s papežem, vsled katere je francoska država ali narodna katoliška cerkev izgubila svojo neodvisnost in prišla v papežev oblast. Francozi so imeli do revolucije svojo narodno cerkev, s prvim konkordatom pa so vstvarili začetek nad vse narodne ideje vzvišeno, samo od Rima odvisno, to je ultramontansko ali klerikalno cerkev.

Revolucija je starofrancosko narodno ali državno cerkev odpravila, ker se je hotela s konfiskacijo kacij 2000 milijonov znašajočega cerkvenega premoženja ubraniti pretečemu državnemu bankerotu in ker je hotela, da naj duhovščina poneha biti družba ljudi, ki ima samo svojo korist pred očmi in samo grabi denar marveč da naj služi narodnim državnim interesom kakor vsak državni uradnik. Stara državna cerkev je štela 134 škofij; katere so imele dohodka od 6000 do 400.000 frankov. Katedralni kapitli so imeli do štirideset mest, vsako z lepimi dohodki. Poleg tega je imelo 300 kolegijalnih cerkva in 800 samostanov ogromna posestva. Seveda so vse boljše cerkvene službe zavzemali samo plemenniti, med tem ko je nižja duhovščina, ki se je rekrutirala vseskozi iz kmetijskih fantov, živela v revščini.

Cerkev je bila najbogatejša korporacija v državi in so višji duhovniki živeli skrajno razpisno pri tem pa vendar bogateli. Davkov ni ta korporacija nikakih plačevala, nego le prostovoljno dajala neke prispevke kroni, o čemer pa je vsakih deset let sklepala posebej in vselej stavljala kake nove pogoje. Bila je prav za prav država v državi, a za časa Ludovika XIV. vendar zastopnica francoske narodne in državne ideje proti papežu in rimskim pretenzijam.

(Dalje prih.)

Shod v Idriji.

Iz Idrije, 13. julija.

(Konec.)

Z današnjim shodom storili smo prvi korak v boljšo prihodnost, prešli smo svoje vrste, kakor vidite, ni nas malo in da smo organizovani, mora z nami računati vsak pameten nasprotnik. Z današnjim shodom moramo stopiti že prenovljeni v boj, ne oziraje se na desno, ne na levo. In da bomo močni in sposobni voditi boj na tri strani, proti vladi in mejnarodnemu klerikalizmu ter socijalni demokraciji, se moramo organizovati in posluževati te organizacije, ker le v združenju je moč, posameznik dandanes nič ne velja. Imamo svojo politično društvo »Jedna kopravnost«, napravimo si iz njega svoje politično ognjišče, okrog katerega se hočemo zbirati, kadarkoli bo treba braniti svoje in narodove pravice. V naših nepolitičnih društvih pa se izobražujemo in vzgajamo za nadaljno delo, v njih pa tudi iščimo razvedrila in poštene zabave po končanem delu. Sveta dolžnost vsakega odraslega somišljenika je, da je član političnega društva in po možnosti tudi član katerega naših nepolitičnih. Prispevek 1 K na leto za politično društvo je tako majhen, da ga utrpi lahko vsakdo izmed vas, tudi najrevnejši, zvest pa ima, da je član političnega društva, da ima kot tak gotove pravice, čuti se del celote, kateri je naloga, da brani svoje člane, če se jim krake pravice. Imel bo dalje zvest, da je s svojim pristopom povečal število narodnonaprednih organiziranih somišljenikov, kateri bodo le tedaj zamogli vspešno nastopati, če jih bo mnogo. Društvo bo v polni meri, bodite zagotovljeni, izvrševalo svojo nalogo. Napravljala se bodo javna predavanja o socijalnih in drugih obsevnih vprašanjih, prirejali se bodo za člane omejeni večeri, pri kojih se bodo potom poljubnih pogoovorov razpravljala vsa politična vprašanja. Vsak član dobi še brezplačno, ako želi, na dom »Slovenski Narod«, kateri bo sedaj naše glasilo in se bo v večjem številu naročil, saj je časopisje najbolje in najvspešnejše orožje. In zategadelj je potreba, da podpiramo naše politično društvo, podpirajmo pa tudi naša nepolitična društva, da se bodo zamogla vspešno razvijati. S tem je očitna naša organizacija. Naš program ostane isti in zategadelj ga ne bom navajal, omeniti pa hočem le še nekaj akcij, ktere hoče naša stranka v bližnji prihodnosti prirediti, oziroma izvršiti. Mislim in prvi vrsti na akcijo za zboljšanje delavskih stanovanj. To vprašanje je pravzaprav stopilo samo na dan, a narodno napredna stranka mu je posvetila prva največjo pozornost. Dasi to vprašanje že ni več novo, se vendar dosedaj še ni prav nič zgodilo. Vsi govorijo in resolucije na shodih, vsa pisava po časopisju ni izdala nič, vlada ima zamašena ušesa, ko je treba delavcu pomagati. Vsakdo previdi, da tako ni več možno, da je to vprašanje najnujnejše za Idrijo, da se mora vlado prisiliti, da potrebno in izdatno ukrene radi sanacije delavskih stanovanj. Narodna stranka v nadi, da spravi to zadevo vendar v tir, se je odločila za napravo statistike o delavskih stanovanjih. Vsa stanovanja se bodo pregledala, natanko premerila, konstatovano, koliko prebiva v posameznih sobah oseb, ali je stanovanje vlažno ali suho, koliko je svetlobe itd., vpoštevali se

Dalje v prilogi.

O kihanju.

Kihanju se je v ljudskem praznovanju pripisoval od nekda poseben pomen. Dandanes si sicer znamo povod kihanju natančno razlagati. Ako pride kaka tuja snov, in če le neznanen prašek na žlezo kožico v nosu, ima takozvani peti živec refleksni učinek, izdihalne mišice trebuha in prsi se skrčijo, vsled česar mora človek globoko vdihniti, takoj pa se zrak z močjo in šumom izbruhne skozi nos ali tudi skozi usta. To se ponovi tolikrat, da se ona nadležna stvarca odstrani z žlezne mreže v nosu.

V starih časih si seveda vsega tega niso znali tolmačiti, temuž so pripisovali kihanju proroški pomen. To velja še dandanes pri neomikanih narodih, a tudi pri kulturnih narodih so se obranile vsakojake vraže glede kihanja.

O Penelopi pripoveduje Homer, da je tedaj, ko si je najbolj goreče želela, da bi se ji vrnil mož Odisej, ter jo osvoobodil nadležnih snubcev, njen sin Telemah tako močno kihnil, da je po celi hiši strašno odmevalo. Tako je bila Penelopa pomir-

jena in uverjena, da se ji želje v kratkem izpolnijo. In to se je res zgodilo.

Rimljani in Grki so smatrali za dobro znamenje, ako je kdo na njihovi desnici kihnil, nesrečo pa je pomenilo, ako je bil kihalec na levici. Za modrijana Sokrata je imelo kihanje še poseben pomen, veroval je, da mu napoveduje kihanje bližajoč izbruh togote pri njegovi »boljši polovici« Ksantipi ter se je vselej po kihanju poiskal varen kotichek. Škoda, da ne velja dandanes več tak resilni signal!

Robert Lawrence je spisal za časa kraljice Elizabete celo knjigo o kihanju in njega pomenih. Po njegovih naukih pomeni enkratno in trikratno kihanje nesrečo, dvakratno kihanje pa srečo. Ako dva človeka obenem kihneta, pomeni za oba nekaj ugodnega. Kdor pri vstopu v kako hišo enkrat kihne, ta naj bi ostal, ako le mogoče, za stalno v isti hiši, kajti pod streho bo bivala sreča; kdor pa pri enaki priliki dvakrat kihne, ta naj hišo naglo zapusti ter se je izogiblje. Kdor na potovanju vstopi v gostilno ter kihne, naj jo brž zapusti ter si poišče drugo. Pri bolniku pomeni enkratno kihanje

ozdravljenje, dvakratno pa gotovo smrt.

Na Nemškem še velja dandanes vera, da ni dobro, ako mož jutraj kihne; najbolje stori, da se še za nekaj ur vleže nazaj v posteljo, sicer ga bo ves teden vladala žena. Ako Indijec med molitvijo kihne, začne takoj opravljati molitve znova. Kitajec je uverjen, da ga čaka velika nesreča za bodoče leto, ako kihne na starega leta dan ter napravi v odvrnitev usode razne copernije. Oboževalci ognja verujejo, da je pri kihanju odgnal ogenj hudega duha, ki neprestano sili v človeka; zato spremljajo kihanje s klicem: »Hvaljen bodi Ozmud!« Na Škotskem verujejo celo izobraženi krogi, da je treba za kihanje gotove mere inteligence in da idioti ne morejo kihati. Pri vseh narodih pa je vera, da ako kdo med pripovedovanjem kihne, pomeni to toliko kakor: res je, kar pravi! Na Angleškem se veruje, da se novorojenček ne obvaruje poprej proti copernijam, dokler ne kihne.

Ravno tako stara in razširjena, kakor vraža o kihanju je tudi navada, da se želi onemu, ki kihne sreča, zdravje itd., kakor: »Bog po-

bodo sploh vsi higijenični oziri. Na podlagi teh podatkov izdelale se bodo tabele, ki bodo podale jasno sliko o naših prežalostnih stanovanjskih razmerah. Ta natanko sestavljena statistika se izroči potom občine poljedelskemu ministrstvu, našemu poslanecu dr. Ferjančiču, da jo predloži zbornici in objavi se bo po časopisih. S tem se bodo razkrile škandalozne razmere za državo, kateri smo dali milijone in milijone dobička, in končno se bo morala vendar pobrigati za stanovanja svojih delavcev, najsi jo prisilimo na drug način. V podkrepljenju neznoznih stanovanjskih razmer navedem samo nekaj dejstev. V neki delavski rodbini je umrl sin na jetiki. Le ta je ležal na naležljivi bolezni bolan v kuhinji, kjer je spal tudi njegov brat. Vsa druga družina (6 oseb) je bivala v eni sobi. Stanovanje, čeprav erarično, je obstajalo le iz kuhinje in sobe. Kolika nevarnost je tedaj bila v tem slučaju, da bi tudi drugi člani družine navzlic vsej pazljivosti in redu lahko oboleli na tej bolezni, ktera zahteva v Idriji dve tretjini vseh umrlih! Kdo ravno pospešuje jetiko bolj, ko slaba, nezdružna stanovanja! Zakaj druge epidemije bolezni kar nočejo prenehati v Idriji? Zopet so stanovanja kriva! Poglejte vašo mladino, ktera je po večini slabotne postave, slabokrvna, vedno boleha, ali niso zopet temu vzrok slaba stanovanja? In ali ne propada idrijsko delavstvo telesno bolj, in bolj in temu je kriv delodajalec-država, ki pusti prebivati svojim delavcem v takih stanovanjih in jih slabo plačuje, da ne morejo imeti zdrave in tečne hrane. Kdo je največji pospeševatelj alkoholizma? Slaba stanovanja! In tako bi vam našli še mnogo, mnogo dokazov, ki bi vsi določeno pokazali, da so slaba stanovanja največja nesreča za idrijsko ljudstvo. Vi sami ne čutite toliko vso slabost vaših zadulih, vlažnih, nizkih stanovanj, ker ste že od nekdaj navajeni nanje, in toje ravno vzrok, da ta stanovanjska mizerija še ni našla hujšega odmeva. Odslej nam mora biti stanovanjsko vprašanje vsem prvo in ne smemo mirovati prej, dokler se ugodno ne reši. Drugo važno vprašanje je, kam z vašo mladino, ko konča in zapusti ljudsko šolo. Temu se je nekoliko sicer že opomoglo z ustanovitvijo realke, a vsi nimajo veselja in talenta do šole. Erar sprejema vsako leto manj dečkov v erarično delo, in ostaja jih vsako leto več brez dela. Kam z njimi? To je vprašanje, ki razburja po pravici vsakega skrbnega očeta.

Erar ne sprejme sina v delo včasih po več let, deček odrasča in brez dela poleni se tudi najprirednejši, slaba tovarišija se navzlic največji pazljivosti starišev le prehitro dobi in otrok hiti v moralno pogubo, ki mu je odločilna za vse njegovo bodoče življenje. Po vsej pravici bi stopili lahko pred erar ter zahtevali, da preskrbi vašim otrokom dela, zahtevali, da ustanovi primerno industrijo, pri kateri bi zamogli delati tudi nad 14 let stari otroci. Zahtevali, da ustanovi kako obrtno šolo, v kateri se bi učili vaši otroci različnih obrti. Saj se briga država tudi za druge kraje v enakem smislu. A vem, da vse naše prizadevanje bi bilo dolgo časa brezuspešno, saj vidimo, kako je država Idriji naklonjena, in naša mladina se bo še nadalje kvarila brez dela. V stranki se je že precej trivala na vse strani ta zadeva in prišlo do zaključka, naj se vpliva na državo, da preskrbi naši šola zapustivši mladini primerno opravilo, občina pa naj ustanovi takoj posredovalnico, potem ktere naj bi se posredovalo, da dobi iz šole izstopivša mladina primerna opravila. Ker se je moj govor že precej raztegnil in vem, da imajo še drugi kake želje, omeniti še hočem le na ti

magaj! Na zdravje! itd. Po mitologiji izvira ta navada od Prometeja. Ko je ta napravil človeka iz ile ter ga z ognjem oživel, je močno kihnil, česar se je zelo razveselil, ker je bil uverjen, da se mu je delo posrečilo. Dal je zato svojem stvarstvu krepak blagoslov na pot, in od takrat si ljudje žele pri kihanju srečo, da so tako dobro pogojeni. Naši viri uče, da je nazdravljenje pri kihanju nastalo v 6. stoletju za časa papeža Gregorja Velikega. Takrat je razsajala po Italiji neka kuga, da je vsakdo umrl, ko je kihnil. Zato je papež zapovedal neke molitve med gotovimi znaki križanja. In res imajo kmečki ljudje še dandanes navado, da se prekrižajo, kadar kihnejo. Za omikance pa velja, da mesto križa drže robc ali vsaj dlani pred usta iz estetičnih ozir.

Posebno verjetna pa ni legenda o koleri s kihanjem. Tudi pri skrajnih divjakih se je našel običaj, da se pri kihanju izrekajo želje. Ko je leta 154. prišel Španec Hernando de Soto v Florido, obiskal ga je pogla-

dve potrebi, dasi imamo še drugih nebroj, a že to naj vam dokaže, da si naša stranka nalaga za dolžnost skrbeti v prvi vrsti za zboljšanje položaja delavskega stanu. Da pa bomo mogli uspešno delati za delavske koristi, treba in vaša sveta dolžnost je, narodni delavci, da nas podpirate. Ni se vam treba bati terorizma nasprotnikov, še manj pa naj vas zapeljejo sicer lepo doneče fraze, ki nič ne koristijo. Mejnarodna organizacija se sicer lepo sliši, a za sedaj nima drugega uspeha, kakor da spravljajo vaše težke prislužene novce tuji lenuhi v žep, naši sodrugi, propagatorji mejnarodnosti, so sami pokazali, kolika je vredna mejnarodnost, ko so se sami skavali. Dokler se nam Slovencem krate vse pravice, se pač ne moremo ogrevati za mejnarodnost, ktera je v današnjih dneh še utopija. Da pa se brigamo za pravice in kulturni napredek svojega naroda, s tem pravzaprav veliko več storimo za mejnarodnost, ko naši sodrugi s svojimi frazami, kajti čim bližje si bodo narodi v svojem razvoju, tem lažje se bo doseglo sporazumljenje med njimi in kedar si bomo jednaki, odložili bomo i mi svoje orožje za narodove ter se bojevali za človeške pravice. Zato pa se lahko delavec briga poleg svojih stanovskih koristi tudi za narodove. S tem končam! Živel slovenski narod! Zivel delo!

Nato je stavil jurist Tavzes z ozirom na izvajanja g. Novaka sledečo resolucijo:

Shod narodno napredne stranke v Idriji, vršec se dne 11. jul. 1903, pozivlja slavni občinski odbor idrijski, da v svoji prvi občinski seji izvoli odsek 3 članov, ki naj store potrebne korake, da se ustanovi v Idriji občinska posredovalnica za delo in sicer za brezposelne mladeniče, kateri ne dobe dela pri erarju. K tej resoluciji je pridodal g. J. Novak še sledeči pridoadek: Shod narodno napredne stranke v Idriji, vršec se dne 11. julija 1903, pozivlja slavni c. kr. rudn. erar, da preskrbi iz šole izstopivši mladini primerno opravilo, bodisi potom kakega obrtnega podjetja, bodisi potom obrtne šole.

Nato se je oglasil k besedi soc. dem. Likar in zagovarjal „delovanje“ soc. demokratov. Odgovarjal mu je župan Lapajne in branil pisavo „Jedn.“. Resnica je, da so soc. demokratje dobili 1000 K od ministrstva in da od tedaj erarja niso več napadli. Pa tudi tistih 1000 K jim ne bo moglo pomagati. Glede javnega shoda, na katerega je bil vabljen, a se ga ni vdeležil, je izjavil g. župan sledeče: Nekaj dni pred javnim shodom sem dobil komandirano pismo, v katerem so me soc. dem. vabili na shod. Bil sem že namenjen na ta shod, ko sem zvedel, da hočejo, naj bi jaz dajal na tem shodu račun o mojem delovanju in o pisavi „Jedn.“. Ker pa imam v sebi še vedno toliko dostojnosti in ponosa, da se takemu mladeniču kakor je Kristan, ne bom opravičeval, zato se tega shoda nisem vdeležil. Ko so mokrachi videli, da me ni na shod, poslali so na moje privatno stanovanje deputacijo treh mož, ki so vdrli v moje stanovanje, ne da bi bili potrkal, ne da bi se odkrili ali kako drugače pozdravili, ampak samo zahtevali mene. Častiti navzoči, iz tega boste sami spoznali, ali sem imel prav, da se takim surovežem nisem odzval. (Burno pritjevanje.)

Ko sta še gg. J. in A. Novak osvetljevala surovo postopanje mokrachev, je dobil besedo g. Dragotin Habe, ki je zlasti zavračal očitanja mokracha Likarja, da poslanci niso ničesar storili. „Ali niso bili naši poslanci v vedni zvezi z idrijskim delavstvom, dokler jim niso zastavili poti soc. demokratje? Ko je šlo za preosnovo bratovske sklad-

var domačinov ter med pogovorom kihnil. Takoj se je vzdignilo celo poglavarjevo spremstvo ter govorilo spoštljivo v zboru: »Naj bi te ščitilo solnce, bilo s teboj, te razsvetljevalo, te odlikovalo ter te napravljalo vedno mogočnejšega. Angleški raziskovalci so našli pri najoddaljenih divjakih podobne običaje pri kihanju. Divjaki, pri katerih ni bilo sledu o kaki veri, so imeli neko kratko arabsko molitvico, s katero so želeli nebeško varstvo nad tistim, ki je kihnil. Siamci verujejo, da najvišji sodnik neprestano lista po knjigi, v kateri je vsakega človeka življenje natančno opisano. Katerega list pride pri tem na vrsto, ta mora kihniti, če bi hotel ali ne. Zato se glasi pri njih pri kihanju nagovor: »Bodi ti sodba pravična!« Izlandi voščijo sebi in drugemu pri kihanju: »Bog mi pomagal!« ali »Bog ti pomagal!« Na Francoskem in Angleškem je zahtevala v prejšnjih časih olika, se odkriti, ako je kdo zraven kihnil. Tudi kihajoči se je moral z odkrivanjem zahvaliti.

nice, je bil dr. Majaron 3 dni v Idriji ter se je posvetoval z delavci vseh treh strank, kaj bi bilo najbolje ukreniti; a ko je zadnji dan s tovarišem dr. Ferjančičem sklical shod, so mu ta shod razbili soc. demokratje pod vodstvom onega Zadnika, katerega so potem sami bacnili. In sedaj, kdo najbolj vpije proti realci? Oni, ki imajo največ dobička od nje. Sloge nam je treba. Mešan in delavec morata biti eno, drugače ne bo šlo. Hujskanje ne pripelje nikamor.

Nato se je še enkrat oglasil k besedi jurist Tavzes ter povedal, da ima današnji shod v prvi vrsti namen, povzdigniti samozavest narodno naprednih delavcev. Biti narodno napreden, bodi idrijskemu delavcu ponos. Zato pa je treba, da smo odločni, da ne molčimo na noben napad in da znamo zagovarjati naše edino prave ideje. Pozivljam vas, da se vdeležujemo odslej vseh javnih shodov, da tankaj javno pokažemo svojo barvo, in sicer takoj jutri. Ako ne dobimo besede, razženemo shod. Da se bomo zamogli združenima nasprotnikoma uspešno staviti v bran, treba je, da se izobražujemo, da jih bomo nadkriljevali ne samo po zvišnosti idej, ampak tudi z izobrazbo. Zato bo naša stranka odslej prirejala vsak teden eno znanstveno in eno politično predavanje za člane narodnih društev. Vsak narodno napreden delavec mora biti član vsaj jednega izmed narodnih društev!

Slednjič dobi besedo še klerikalec Kavčič. Pravi, da je narodno napredna stranka zoper jednako volilno pravico, da je sedaj vsako delovanje za izboljšanje stanovanjske bede prekasno (hoho!) in da je občina stanovanja še podirala mesto zidala, ter da bi še govoril, pa ga ne puste.

Župan Lapajne najprvo koštaje, da Kavčič ni nihče branil govoriti in odgovarja.

Prvi, ki se je v dež. zboru potegoval za splošno enako volilno pravico, je bil naš bivši poslanec dr. Majaron, ki je s pomočjo svoje stranke v resnici dosegel, da so se vpelale vsaj tajne in direktne volitve. Ali ravno klerikalci so bili, ki so se tedaj ustavljali razširjenju volilne pravice, ravno oni klerikalci, ki danes zahtevajo splošno volilno pravico, ko so spravili našega kmeta v polno farško odvisnost. Ako se danes uvede splošna jednaka volilna pravica, tedaj bodo sedeli v dež. zboru samo gospodje v črnih talarjih. Od teh pa nimamo pričakovati ničesar dobrega. V našem občinskem odboru je bila pač stavljena resolucija, ki zahteva splošno enako volilno pravico, ali naš obč. zastop sam ne more ničesar ukreniti, ker je odvisen od deželnega zbora. Če bi pa naša Idrija dobila avtonomijo, tedaj bom pa jaz prvi, ki se bom potegoval za splošno in enako volilno pravico, ker toliko že poznam naše ljudi, da se ne bodo udali gospodom v črnih sukňah. Sedaj pa naj se naš dež. poslanec g. Arko za to potegne v deželnem zboru. Jaz vam dam svojo častno besedo, da bom tako prošnjo z veseljem podpisal. Odgovarjaje na napad, da je občina podrla nekaj delavskih stanovanj, pravi gosp. župan, da tiste hiše niso bile nič vredne in da bo sedaj erar še bolj primoran zidati novih hiš. Moj princip je ta, da se sezida nova Idrija, kajti starih bajt ni popravljati. Članek v „Slov. listu“, ki je pobijal moj predlog, je bil nesramen in le žalostno je, da se take reči objavljajo.

Nato je dal predsednik na glasovanje resolucijo jur. Tavzesa, ki je bila s pridodatkom g. J. Novaka soglasno sprejeta.

Ko je še gosp. župan izrazil svoje veselje, da se je toliko mladine vdeležilo našega shoda in ko jih je še pozval, naj vrlo vstrajajo v boju za svoje idejale, je predsednik zaključil skoro 4 ure trajajoči shod, ki se je ob velikem številu vdeležnikov izvršil v najlepšem redu.

Oklic slovenskim abiturijentom.

Dospeli ste do važne dobe, ko vam je treba resno in temeljito premisliti, kam naj se obrnete in kakim znanostim se imate posvetiti v bodoče. Pri tem za Vas toli odločilnem koraku obrača se podpisano društvo posebno do onih tovarišev abiturijentov, kateri nameravajo nadaljevati svoje študije na kakem vseučilišču. Dobro vam je treba tedaj previdati, katero vseučilišče mesto da si izberete v ta namen! Sicer nikakor ne mislimo precenjevati in prehvaljevati mesta, ktero smo si mi izbrali za svoje akademično izobraževanje, toda smelo lahko trdimo, da je za slovenskega dijaka-akademika pač najprimernejše in najznamenitejše tako mesto zlata slovenska Praga.

Dasi je Praga od naše domovine precej oddaljena, vendar ne sme ta okolnost nikogar pred njo strašiti, kajti v prvi vrsti je to razmeroma zelo ceno življenje, kakor morda v nobenem drugem vseučiliškem mestu, in to je za

slovenskega dijaka dokaj odločilno in važno. Dalje pa moramo odkrito poudarjati, da se tu Slovenci čuti popolnoma domačega med svojimi slovanskimi brati Čehi, ki Slovenca vsikdar z odkritosrčnim veseljem vabijo in sprejemajo v svojo prijazno in prijetno sredo. Kjerkoli po drugih mestih študira slovansko knjižstvo, povsodi mu je mestno prebivalstvo po svojem mišljenju tuje in nasprotno, da celo sovražno, ter je njegovemu svobodnemu gibanju in napredku neprijazno: nasproti temu pa ga ljubezno prebivalstvo kraljevske Prage v njegovem stremljenju po izobrazbi ne le ne ovira, temveč mu stoji prijateljsko ob strani in ga ob vsaki priliki drage volje podpira.

Ne dvomimo, da ima slovenski abiturijent, naj je že študiral v slovenski Ljubljani ali pa v nazvi-nemškem Celju, popolnoma trdno in neomajljivo slovansko mišljenje in prepričanje, vendar pa je odločno slovanska Praga zlasti za vsakega Slovenca v tem oziru velikega pomena, ker ravno tu more spoznati pravo slovansko življenje, tu se uči spoznavati visoko kulturno, gospodarsko in politično stopinjo bratskega naroda češkega, tu ima priliko vsestransko razbistriti si svoje duševno obzorje in se poleg tega igraje priučiti še jednemu slovanskemu jeziku in tako dobiti vpogled v vsestransko bogato češko slovstvo.

Slovenski akademiki praški pa so si osnuli pred dobrim letom tudi svoje lastno središče, kjer je vsak slovenski dijak dobrodošel tovariš ne glede na njegovo versko in politično prepričanje. Društvo si je nabavilo v tem času že precejšnjo knjižnico ter razpolaga z dobro čitalnico z raznovrstnimi in raznojezičnimi časopisi in revijami. V društvu samem pa sta se razvila tudi pevski zbor in tehnični klub. Razum tega se je ustanovil letos v Pragi „Česko-slovenski akad. planinski krožek“, ki ima še posebej lepo nalogo zbliževati slovenske in češke akademike ter vzbujati in širiti zanimanje med Čehi za naše krasne slovenske planine.

Iz teh kratkih podatkov je razvidno, da je stolpca Praga v resnici najpripravnije mesto za nadaljevanje in spopolnjevanje vseučiliških študij in radi tega vabimo torej Vas, slovenske abiturijente, da se v kolikor mogoče obilnem številu odzovete našemu prijateljskemu vabilu!

Tozadevna natančnejša pojasnila daje razen spodaj podpisanih drage volje tudi tovariš Viljem Kuček, stud. ing. v Žalcu na Štajarskem.

V Pragi, sredi meseca julija 1903.

Za odbor slovenskega akad. društva „Ilirija“ v Pragi:

JUO. Egon Starč, t. č. predsednik t. č. v Ljubljani, Vila Mary.

Ph. St. Josip Marn, t. č. tajnik t. č. v Trbovljah na Štajarskem.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 18. julija.

— **Osebnosti.** Gospod dr. Vladimir Levec, ki je sedaj služboval v c. kr. zavodu za avstrijsko zgodovino, je imenovan izrednim profesorjem pravne zgodovine na vseučilišču v Fribourgu v Švici. Mladi profesor je sin g. ravnatelja Levca in je tudi znan kot slovenski pisatelj. — V VIII. čin. razred sta pomaknjena profesorja tukajšnjega učiteljskega Anton Funtek in Fr. Suher.

— **Dopolnilna državno-zborska volitev** za mesto bivšega poslanca Vencaja je razpisana na dan 10. septembra.

— **Slab spomin** ima naš šenklavski tovariš »Slovenec«. Dne 13. t. m. je pisal, da Ljubljana pri volitvi v peti skupini vedno pokaže, da ni »Narodova«. Ei, kaj je »Slovenec« že pozabil, kako je bilo pri volitvi iz pete skupine dne 12. decembra 1900. Klerikalci so razvili velikansko agitacijo, privlekli na volišče celo vse frančiškane in vendar pogoreli. Vedno ni dobil dr. Šusteršič, nego Jelenc. In še kako je Šusteršič pogorel! Vzlic vsi agitaciji je bilo oddanih samo 1204 klerikalnih in 1921 protiklerikalnih glasov.

— **„Vzajemna zavarovalnica“** sklicuje na dan 13. avgusta izreden občni zbor. To mora že nekaj pomeniti, kajti da se izredni občni zbor ni sklical samo zaradi premembe pravil, marveč v prvi vrsti zaradi »slučajnosti«, ki so na dnevnem redu, leži na dlani.

— **Včerajšnjega sestanka slovenskih akademikov**, sklicanega po § 2, se je udeležilo precejšnje število slovenskih akademi-

kov z namenom, da se posvetuje o načinu, kako naj nastopajo proti izživajočemu vedenju Nemcev. V daljši debati so sklenili resolucijo na ljubljanskega župana, v kateri protestujejo, da trpe pristojne oblasti še vedno izzivanje slovenskega občinstva od strani nemških kričačev. Nadalje so izvolili izvrševalni odsek petih akademikov, ki naj pospešuje že obstoječa društva v njih težnjah za narodno obrt in narodno trgovstvo.

— **Uspeh deputacije slovenskih akademikov** obstoječe iz filozofa Vodeba, pravnika Svetka in tehnika Tejkala je bil, kakor je bilo pričakovati, ničev. Na resolucijo, glasečo se, da protestujejo dne 17. julija v Auerjevi pivovarni zbrani slovenski akademiki odločno proti temu, da trpe pristojne oblasti izzivanje slovenskega občinstva od strani nemških kričačev, je odgovoril županov namestnik, gosp. magistratni ravnatelj Vončina, da je ukrenila policija vse, kar ji je mogoče uporabiti proti nemškim demonstracijam, da pa ne more prepovedati niti nošenja izzivajočih plaviv, niti nemških trakov. Interpelaciji, zakaj bi ne smeli nastopati v Ljubljani Slovenci ravno tako, kakor Nemci v svojih mestih, ognil se je gospod ravnatelj Vončina z besedami, da ni treba, da bi se godila Nemcem krivica v Ljubljani, če se godi krivica Slovincem v nemških mestih. V svoje obžalovanje morala je končno izjaviti deputacija, da ne jamči za neljube posledice, ako se ne more ugoditi njenim miroljubnim intencijam. Slovenci pač nimamo vzroka, da se razvzemamo za kozmopolitične ideje.

— **Konsum v Dobrunjah.** Kakor smo že poročali, je konsum v Dobrunjah v likvidaciji in kmalu bodo kmetje izvedeli, koliko bo moral vsak plačati. Primankljaj je razmeroma velik, za blago se ne bo dobilo dosti in dr. Schweitzer tudi ne bo zastoj delal, tako da bo vsega skupaj še kakih 10.000 kron plačati. Hišo je konsum že prej prodal. Ko je bilo blagoslovljenje dotične hiše, tedaj se je kmetom obljubovalo, da bo v tej hiši vir sreče in blagostanja. Kmetje so božjim namestnikom seveda verjeli, a čakali so zastoj tega dneva. Konsumska kramarija je bila sicer blagoslovljena, ali blagoslov ni nič pomagal — polom je vendar prišel. Na zadnjem občnem zboru so se konsumarji med seboj grdo stekli, kleli so kakor cigani in se hočejo zdaj vse vprek tožariti, ker neče biti nobeden kriv tega propada in ker neče nobeden plačati primankljaja. To sovraštvo, ta prepir in ta škoda — to so edini sadovi katoliške organizacije in duhovniškega blagoslova v Dobrunjah.

— **Promet tujcev.** V svoji žalostni govoranci v trgovski in obrtni zbornici je gospod Gassner tudi gniljivo popisal, kakšen bi bil lahko promet tujcev na Kranjskem, ako bi Slovenci ne kazali toliko sovraštva do Nemcev. To hinavščino je le treba nekoliko pribiti. Kar se tiče pogojev za promet tujcev so isti pač dani, vsaj v kolikor se gre za pogoje narave. Gorenjska se lahko primerja vsem drugim alpskim deželam, da je glede komforta zaostala, temu se ni čuditi. Tudi v Švici so šele potem zidali znamenite hotele, ko je bil naval tujcev tako velik, da prejšnji priprostejši hoteli niso več zadostovali. Sicer pa ni glede komforta pri nas nič slabše, kakor v mnogih slavnějšíh letoviščih. Promet tujcev se je začel šele pred kakimi 40 leti in tedaj je Švica znala ves naval nase pritegniti, že vsled tega, ker leži sredi med tistimi deželami, ki dajejo največji kontingent potovalcev in letovičarjev. S Švico se še danes ne more primerjati nobena dežela, tudi ne Tirolska, Bavarska in Dolnogaška in se še dolgo ne bo. Ko se je začel promet s tujci, so imeli na Kranjskem vse Nemci v rokah. A kaj so storili. Čisto nič. Na Gorenjskem se je začel promet s tujci šele odkar je sezidana gorenjska železnica in kar se je storilo, je slovensko delo. Da Gorenjska — ki leži na periferiji alpskega ozemlja, ki

po svetu še ni dosti znana in je nepri-
lično oddaljena od tistih dežel, ki
dajo največ letoviščarjev — še ni iz-
podrinila Švice in drugih alpskih dežel,
to pač ni nič čudnega. Napreduje pa
in gotovo dosti lepše kakor Koroška,
ki leži vendar bližje osrčju alpskih
pokrajin. Čudežev seveda nihče ne zna
delati, a če se hoče pravično soditi,
se mora pomisliti, kako se drugod
godi. Kaj pa bi bila danes Ischl in
Gmunden, ko bi cesar ne hodil vsako
leto tja? Prav obiskurni letovišči Go-
renjska ima to težkočo, da nima okrog
sebe dežela, ki bi dajale večji kon-
tingent letoviščarjev. Čim se otvori
bohinjska železnica bo treba napeti
vse sile, da se južne dežele pritegnejo,
ker od drugod razen iz slovenskih
krajev, posebno s Češkega, ni ničesar
pričakovati. Gosp. Gassner je tako go-
voril, kakor da bi Nemci kar prepla-
vili Gorenjsko, če bi bili Slovenci po-
nižnejši. To je prav trivijalna farbarija,
ki se spozna iz tega, kako Nemci
obiskujejo nemški del Koroške in ne-
mški del Štajerske, ki tudi nista napačna.
Sicer pa so Slovenci na Gorenjskem
napram tujcem tako ponižni. Kako so
Nemci že na Gorenjskem izzivali, kako
so že žalili in zasramovali slovenski
narod, a nikdar se jim ni ničesar —
žal — ničesar zgodilo. Ko bi Nemci
na Francoski rivieri, v Italiji, v Belgiji
itd. nastopali, kakor navadno na
Gorenjskem, bi jim tako posvetili, da
bi pomnili, pri nas pa ljudje — žal —
vse pretrepe. Gassnerjeva lamentacija
ni bila drugega kakor hinavski
manever, ki naj odganja tujece
od dežele. Njemu ni bilo dovolj, da
pritepeni nemški pisarji po nemških
listih vedno in vedno lažljivo in hu-
dobno obrekujejo Kranjsko in slovensko
prebivalstvo in sistematično oškodujejo
deželo, kjer so dobili kruha. Hotel je,
da se proti deželi še iz kake javne
korporacije ščuje in zato, samo zato je
nastopil s svojo govoranco v trgovinski
in obrtni zbornici. Tako je in nič dru-
gače!

— **Družbe sv. Cirila in Me-
toda** letošnja glavna skupščina bo
dne 6. avgusta v Litiji.

— **Promociji.** V sredo dne
22. t. m. bo na vseučilišču na Du-
naju promoviran doktorjem vsega
zdravilstva gospod Hinko Dolenc.
— Gosp. Aleksander Fatur, konci-
pist južne železnice v Gorici, pr-
moviran bo danes na Dunaju doktorjem
prava. Čestitamo!

— **Kaj se vse govori po
Trstu!** »Edinost« poroča: Govori
se, da je mestni svet razpuščen, da
je odklonjena potrditev župana, da
je imenovan vladni komisar, ki
pravi red na magistratu, da je
Kumar pobegnil, da je Benussi za-
prt, da so že odkrita velika pone-
verjenja, ki bodo spravila v zapor
prve glave tržaške »camore«, da je
Jettmar že vpokojen, da se Goëss ne
povrne več v Trst itd. itd. Govori
se, z eno besedo, toliko, da, ko bi
bila le polovica teh govoric resnična,
bi stal Trst pred pravim prevratom.
Ker pa vemo, da pritiska sedaj huda
vročina na človeške glave, ostajamo
mi — hladni in pričakujemo prihod-
njih dogodkov brez vročih nad, a
tudi brez strahu.

— **Trgovsko bolniško in
podporno društvo Ljubljana.**
Pred dvema leti javili so se uradniki
ljublanske kreditne banke v Ljub-
ljani, da bi radi vstopili kot člani v
gorenje društvo ter se je v tozadevni
seji sklenilo, da lahko pristopijo, ako
ni nobenih zdravstvenih ovir pri po-
sameznih. Ko so pa sedaj hoteli vstopi-
titi in zahtevali prijavnice, se jim je
odgovorilo, da mora zopet priti cela
zadeva v sejo, katera je bila prete-
čeno nedeljo sklicana, ko je bilo
sklicateljem gotovo znano, da so vsled
izleta Edinosti zaadržani trije slo-
venski odborniki. Posledica te
seje je bil sledeči odgovor: Rešujoč
Vašo vlogo z dne 10. junija 1903 za
vsprejem gg. uradnikov Vašega za-
voda našim rednim društvenikom,
Vam uljudno naznanjamo, da se istim
po sklepu ravnateljstvene seje z dne
12. t. m. št. 573 zaproseni sprejem ni
mogel dovoliti, ker morajo po dolo-
bili § 2. naših društvenih pravil po-
stati člani društva le trgovski uslu-
benci (pomočniki, komptoristi itd.),
nikakor pa uradniki kake banke.
Z odličnim spoštovanjem ravnat. na-
mestnik: M. Treven m/p., tajnik:
Randhartinger m/p. — Ljub-

ljana, 16. julija 1903. — Kako sme-
šno je utemeljevanje, da se urad-
niki kreditne banke ne sprej-
mejo, je dokaz podpis gospoda Ran-
dhartingerja, kateri je prokurist pri
banki I. C. Mayer, tedaj bančni
uradnik ter mislimo, da nam ni
potreba dostavljati nobenega nadalj-
nega komentarja, kje tiči pravi vzrok.
— **Izlet slovenskega tr-
govskega društva čez Vintgar
na Bled.** Kakor smo že po-
ročali, priredilo bo to društvo v ne-
deljo, dne 2. avgusta celdnevni izlet
čez Vintgar na Bled s sledečim spo-
redom: Odhod ob 7. uri 5 minut
zjutraj, prihod v Javornik ob 9. uri
25 minut, po prihodu takoj izlet v
Vintgar, nato skupni zajutrek v re-
stauraciji g. Žumerja; zatem obhod
okoli jezera. Pred Prešernovim spo-
menikom poje društveni pevski zbor
ter položi venec. Ob 2. uri popoldne
banket pri g. Peternele. Popoldne
prosta zabava in petje ter zvečer od-
hod. Odbor opozarja svoje člane in
prijatelje društva na ta krasni izlet
ter se nadeja obile udeležbe.

— **Rudečki križ.** S pomočjo
gospoda okrajnega glavarja barona
Rechbacha in gospoda poštnega
oskrbnika Ferdo Karisa ustano-
vila se je dne 13. t. m. nova po-
družnica »Rdečega križa« v Št. Petru
na Krasu. K tej podružnici pristopilo
je takoj 31 rednih članov (25 gospo-
dov in 5 dam). Ko so se pravila
sprejela, vršila se je volitev druš-
tvenega vodstva, in so bili voljeni
naslednji gospodje: Ferdo Karis,
c. kr. poštni oskrbnik, predsednikom,
Franc Murgon, župan, podpred-
sednikom; dalje Mihael Kalan,
nadučitelj; Franc Križaj, tovar-
nar; Franc Schusterschitz, na-
čelnik postaje in Ivan Zupan, kurat
odbornikom.

— **Češko-slovenski aka-
demični krožek** v Pragi vabi
svoje člane in druge slovenske aka-
demike, da se udeležijo v nedeljo 26.
t. m. planinske veselice na Jesenicah.
Pri tej priliki se dogovorimo natan-
čno o skupnem sestanku, ki je bil
dogovorjen na 9. avgusta t. l. Na
zdar!

— **Javna vinska pokušnja
v tukajšnji deželni vinski
kleti pod kavarno »Europa«.**
bo nocoj od 8. ure naprej. Razstav-
ljeni so naslednji novi, sveži vinski
vzroci: Nemški in italijanski rizling,
beli in črni burgundec, karmenet,
silvanec, zelen, grganja, sipa, žlaht-
nina (španjol) ter več (čez 30) na-
vadnih vipavskih in dolenskih belih
vin ter dolenskega cvička. Svoja
vina so sedaj razstavili oziroma raz-
stavljali vzroci so se nakupili od
naslednjih posestnikov: A. Ulm, J.
Hočevar, A. Laurinšek, J. Rudež, J.
Pfeifer, K. Mayer, A. Žur, Fr. Jež,
Al. in Jos. Ferjančič, M. Voglar, F.
Žener, J. Božič, Turnška graščina, J.
Starina, Fr. Kaučič, Kmetijsko dru-
štvo, J. Laurenčič, J. Schwickert i. dr.
Pri pokušnji se sprejemajo poljubne
naročitve. Preskrbljeno bo tudi z
mrzlimi jedili.

— **Okrajna učiteljska kon-
ferenca za ljubljansko oko-
lico** se je vršila predvčeršnjim v
telovadnici I. mestne ljudske šole v
Ljubljani pod predsedstvom okrajnega
šolskega nadzornika g. prof. Zupančiča
in ob navzočnosti vodje okrajnega
glavarstva g. Lapajnet. Po konferenci
je bil skupen obed pri Hafnerju, kjer
se je učiteljstvo prisrčno poslovilo od
svojega nadzornika g. Zupančiča, ki
pojde v pokoj. G. Zupančiču je z le-
pimi besedami napil učitelj g. Gre-
gorin in mu v spomin izročil zlato
verižico z napisom »Učiteljstvo ljub-
ljanske okolice 16/7. 1903«. Napivalo
se je tudi učiteljem gg. Levstiku, Po-
točniku in Paplerju, ki gredo sedaj
v pokoj.

— **Odkritje spomenika raj-
nemu učitelju g. Gregorju
Koželju,** katerega postavi dogovorno
s sorodniki »Društvo učiteljev in šol-
skih prijateljev za okraj Kamnik«,
bode v Sv. Gotardu prihodnji četrtek,
dne 23. julija ob 10 uri popoldne.

— **Il. izlet planinske po-
družnice za kranjski okraj**
bode v nedeljo 26. t. m. na Češko
kočo. Izletniki se odpeljejo zjutraj
med 3 in 4. uro z vozovi iz Kranja
do Jezerskega, od koder je mogoče
priti brez posebnega napora v 2½
urah do Češke koče. Popoldne skupni
obed na Jezerskem. Na večer povra-
tek v Kranj. Vobče znano je, da je
Češka koča najkrajša in najlepša slov.
planinskih stov in z vsemi udob-
nostmi preskrbljena; istotako nudi
se pri njej hribolezov najlepši raz-
gled po sosednjih visokih vrhovih
Lemgkofla, Štruce, Rinke, Grintovca,
Kočne itd. Ob vzočju pa se razpro-
stira krasna Jezerska ravan. Pri-
pomnimo, da komur bi ne bilo drago
v nedeljo zjutraj skupno oditi, od-
pelje se lahko že v soboto s poš-
tnim vozom in prenoči v Češki koči.
Želeti bi bilo, da se tega najkraj-
nejšega izmed bližnjih izletov ude-
leži tem večje število podružničnih

članov, kakor tudi dragih nam go-
stov.

— **Iz Kropce.** Že nekaj dni
vidimo, da se vozi kropska pošta,
s postaje Podnart Kropa z novim
vozom, kateri ima z velikimi škrami
naslikan napis »K. K. Post Stein-
büchel«. Ne le, da protestiramo proti
temu, da je to »Post Steinbüchel«
ampak tudi proti nemškemu napisu,
kateri naj se v našem slovenskem
jeziku glasi: a. kr. pošta Kropa-
Kamnagorica. Tudi v Kropi se lahko
dobi vozniček za pošto trga Kropce, ni
nam potreba, da bi Kamnogeričani
Kroparjem pod njih firmo in celo z
nemškim napisom pošto vozili in
zahtevamo pravi in slovenski napis.

— **Nezgoda na Triglavu.**
Brez vodnika sta odšla 16. t. m. dva
hribolezca, doktorja iz Beljaka na
Triglav. Včeraj popoldne je dospel
eden izmed teh turistov v Smercov
gostilno s poročilom, da je njegov
tovariš ponesrečil približno 20 l nad
Dežmanovo kočo, zdrčičaje po snegu
navzdol. Pri tem si je isti izvil nogo,
ter gre po turistovem poročilu obema
kočarjema na Dežmanovi in na slo-
vonski koči vsa čast, ker sta mu
takoj pomagala, spraviti na nosilih
ponesrečenca v kočo. Ponesrečenec
je dr. Leute. Po došlem poročilu je
tako odšla tukajšna rešilna postaja
pod vodstvom načelnika g. Winziga
s petimi vodniki na pomoč k Dež-
manovi koči.

— **Jesenjskega podružnica
slov. planinskega društva**
namerava kar najprej zgraditi kočo
na Golici in je sklenila prirediti v
prospeh tega podjetja na Jesenicah
planinsko veselico v velikem obsegu,
kakršne še ni bilo v okolici. Na
prostornem in senčnem vrtu gosp.
Ferjana, kjer se bo vršila dne 26.
t. m. v nedeljo popoldne veselica, se
že delajo zanjo obsežne priprave.
Postavlja se »Aljažev stolp«, kate-
rega bodo lahko brez truda posetili
tudi neturisti, ki še vedno čakajo,
kedar se bo ponižal Triglav in pri-
šel k njim. Pozneje pa se bodo lahko
okrepčali v »Koči na Kredarici«,
kjer bodo stregle jeseniške gospo-
dične v narodnih nošah lačnim in
žejnim hribolezem. Največje zani-
manje bo gotovo vzbujala »Kadilni
kova krča na Golici«, ki se bo ta
dan slavnostno otvorila. Vse zani-
mivosti, kar jih ima Gorenjska, bodo
ta dan združene na malem prostoru
in škoda bi bilo zamuditi lepo pri-
liko in si jih ne ogledati. Slovitte do
line Vrata, Kot s Peklom itd. bodo
pristopne brez vsake nevarnosti. Pre-
skrbljeno bo, da se ne pripeti tur-
istom kaka nesreča, vsa pota bodo
zaznamovana in tudi zanesljivi vod-
niki bodo na razpolago. Za zabavo
bo skrbela vesela družba planincev
s harmoniko, ki je že priglasiila svojo
udeležbo, pevski in tamburaški zbor
slov. kat. delavskega društva, dva
slavna komika, šaljiva pošta i. t. d.
Zvečer pa bo vrt bajno razsvetljen,
spuščale se bodo rakete, zažigali
umetni ognji itd. Kdor se hoče v
nedeljo dobro imeti, naj pride na
Jesenice, zabave ne bo manjkalo.
Pripravlja se še več drugih stvari,
katere pa odbor skrbno prikriva ra-
dovednosti reporterja. Kdor misli
ta dan pohiteti na Gorenjsko, naj
ne pozabi na Jesenice, prepričan se
bo, da tudi tu še živi duh slo-
vanski, in da so prazne steke je
seniških kazinotov, in da bo skoraj
stala slovenska koča na »nemškem
Kahlkoglu«, kakor so duhovito pre-
kratili Golico.

— **Iz Št. Jurja ob južni
železnici** se nam piše: Dne 2. av-
gusta t. l. priredi naša podružnica
»Sv. Cirila in Metoda« o priliki svo-
jega letnega zborovanja na vrtu pri
»Čestnem Jožku« v Vrhnem veliko
ljudsko veselico. Da bode veselica
impozantnejša, ter z ozirom na ro-
doljubni namen tudi tem izdatnejša,
obrnili se je društven odbor na vsa
narodna društva v okolici in Celju,
da ga blagovolijo s svojim obiskom
in s sodelovanjem podpirati, kolikor
najbolj mogoče. Vrli »Celjski Sokol«
nam je drage volje zagotovil z javno
telovadbo in »Narodno godbo« svoje
sodelovanje. Istotako so obljubila
posetiti našo veselico vsa druga na-
rodna društva, kakor »Celjsko pev-
sko društvo«, »Delavsko podporno
društvo« s pevskim zborom, »Trgov-
sko in obrtno društvo«, »Čitalnice«
v Celju in Šmarji, ter domači mešani
pevski in tamburaški zbor i. dr. Zato
sestavljen veselični odsek je že pri-
šel svoje priprave in bode skrbel
za različnost zabave in sporeda v
največji, raznovrstni meri. Nastopali
bodo priznani zbori v izbranih pev-
skih točkah, tamburaši, narodna
godba in »Sokolie«. Med posameznimi
točkami bode se skrbelo za drugo
mišno zabavo — sploh, veselica bode
nudila veliko vsestranske prijetne
zabave. Rodoljublju! Vdeležiti se je
toraj v mnogobrojnem številu, tem
bolj, ker stori tudi vsak s tem svojo
veliko rodoljubno dolžnost, da pri-
pomore naši dični družbi »Sv. Cirila

in Metoda« k večjim prepotrebim
prispevkom! Nobeden okoličan, da,
nobeden Slovenec, ako se mu le ko-
ličkaj nudi prilika, naj ne pregleda
te veselice, ki bode pravi slovenski
sestaneček!

— **Aretirali** so na ovadbo okr.
zastopa celjskega bivšega tajnika
Kosma zaradi ponesrečenja.

— **Celjsko pevsko društvo**
je priredilo v nedeljo, dne 12. t. m.
v »Narodnem domu« v Celju pod
vodstvom skladatelja Antona Lajovica
krasno vspeli koncert. Spored je bil
vse s finim umetniškim razumom
sestavljen in se je izvajal prav lepo.
Z veliko marljivostjo novo izveščani
zbor se je odlikoval s finim preda-
vanjem in niansovanjem ter žal
burno pohvalo; zbor je štel 60 — 70
pevcev in pev. Izvrstni ženski zbor
pel je posebno dovršeno Dvočkovce
moravske dvospeve in cel zbor pa z
navdušenjem in veliko točnostjo Mo-
kranjčeve srbske narodne pesmi,
Lajovičeve mešana zbor »Studentek«
in »Bolest kovača«, Schwabov mešan
zbor »Slanica« in Vilharjev zbor
»Proletni zvuci«. Nekateri skladbe
so bile za novi zbor sicer nekoliko
težke, vendar smo imeli občutek, da
se tako fino, umetniško lepo najbrž
v celjskem »Narodnem domu« ni bilo,
celotni utis je bil navdušljivo krasen.
Lajovic se je skazal mojstra v finem
študiranju in inteligentnem zbor sme
biti ponosen na tako lep vapeh. Kot
sodelujoča solista sta gđ. J. Gerbi-
čeva iz Ljubljane in dr. Gvidon Ser-
nec iz Celja izvrstno ugajala in žela
obilo pohvale. Dr. Sernec se je s pr-
vim nastopom pokazal kot jako fino
šolanega baritonista s zelo simpatič-
nim, prijetnim glasom in inteligentnim
muzikalnim predavanjem. Gospica
Gerbičeva se je sosebno odlikovala
s finim niansiranjem in subtilno ci-
zeliranim predavanjem ter je morala
vsled pohvale ponavljati nekatero-
točke. Oba solista, zbor in dirigent
so želi obilo pohvale. Želeti bi bilo,
da bi se zbor tudi v prihodnji zim-
ski sezoni kdaj pokazal v tako lepem
nastopu in v navdušenem delu za
kulturni napredek v Celju. Iz Celja
in vse Spodnje Štajerske je došlo
mnogo obiskovalcev h koncertu. Pri
in po koncertu je tudi celjska na-
rodna godba pod vodstvom g. Koruna
hvalevredno svirala ter obdrževala
prijeten kontakt inteligence z narod-
nim ljudstvom. Vso hvalo in česti-
tanje g. Lajovicu in zboru celjskega
pevskega društva za trud in velik
vapeh!

— **Deček se išče.** Iz Gorice
se nam piše: Zapustil je dom 12½ letni
učence I. razreda goriške gimnazije
Mirko Heren. Deček je srednje
velikosti in močne postave. Oprav-
ljen je v temno-modro obleko, nosi
še kratke hlače, črne nogovice, črne
čevlje in bel slamnik s črnim trakom.
Odšel je s doma brez vsacih sred-
stev in se misli, da je krenil proti
Ljubljani. Izključeno pa ni, da je ne-
vešč pota zašel v kak drugi kraj.
Prosi se vse one, kateri bi imeli o
popisanem dečku kak sled, da to
sporočijo njegovim roditeljem v Go-
rici, Via Morelli št. 36, ali pa na-
šemu uredništvu.

— **Eksplodizija v škedenj-
skem plavžu.** V sredo dopoldne
se je začela po Trstu širiti govorica,
da je nastala v plavžu kranjske in-
dustrijske družbe v Škedenju eksplod-
izija in da je bilo pri tem tudi nekaj
ljudi usmrčenih. Govorice, ki je pa
deloma neresnična, je nastala vsled
tega, ker se je slišalo notri v mesto
neko pokanje. Vsed nepredvidnosti
nekega delavca je udrla voda v peč,
se vsled prevelike vročine razkrojila
v pokalni plin in eksplodirala. Ne-
sreča se ni nikaka pripetila in tudi
škoda je prav majhna.

— **Šolska izvestja.** Letno
poročilo ljubljanske realke pri-
naša na prvem mestu razprave dr.
H. Sroboče »Zur Hydrographie des
Kraimer Karstes«. Na zavodu je de-
lovalo vsega skupaj 25 učnih moči.
Koncem šolskega leta je bilo na za-
vodu 514 učencev, 250 Slovencev,
235 Nemcev, 12 Italijanov, 4 Čehi in
3 Hrvatje. Odličnjakov je bilo 21,
prvi red jih je dobilo 348, ponav-
ljalno skušnjo jih bo delalo 57, drugi
red je dobilo 74, tretji red pa 6 dija-
kov. Osmim je radi boleznih dovo-
ljena naknadna skušnja. Stipendije
je uživalo 26 dijakov v znesku
4422 K, na šolnini pa je bilo plača-
nih 17.240 K. — Šolsko izvestje
novomeške gimnazije prinaša
nadaljevanje razprave dr. K. Pamerja
»Das k. k. Staats Obergymnasium zu
Rudolfswert«. Na zavodu je pouč-
evalo 14 učnih moči. Dijakov je bilo
koncem šolskega leta 224, med njimi
213 Slovencev in 11 Nemcev. O 1
ličnjakov je bilo 22, prvi red jih je
dobilo 144, ponavljalno skušnjo jih
sme delati 24, drugi red jih je do-
bilo 21, tretji red pa 9. Šolnine se
je plačalo 4920 K. Stipendije je
imelo 23 dijakov in skupnem znesku
4198 K 9 v. — Na petrazredni deški
in dvorazredni deškiški ljudski šoli

v Ribnici je poučevalo 5 učiteljev,
2 učiteljici in 3 katehetje. Učencev
in učenek je bilo koncem leta 538.

— **Vrtna veselica** pevskega
društva »Ljubljana« se preloži na
27. oziroma 30. avgusta t. l.

— **Roman v jetnišnici.** Pol
leta je tega, kar se je vršila pri dež.
sodnji obravnava proti nekemu ljub-
ljanskemu dekletu iz malomeščanskih
krogov. Dekle je bilo obtoženo in na
šest mesecev je obsojeno, ker je
zapeljevalo nekaj deklic k nenrav-
nemu življenju. Obsojenka, jako zalo
deklet, je svojo kazens odsedela v
Ljubljani. V ječi jo je spoznal neki
paznik, tudi zal fant in pošten fant.
Zaljubljen je se vanjo in ko je deklet
prišlo iz ječe se je z njo poročil ter
se z njo pred nekaj dnevi odpeljal
v Ameriko.

— **Po stopnicah je vozil.**
Včeraj popoldne pripeljal je Anton
Masterl, hlapec pri Hallerju v Slo-
škovi ulicah št. 7 po Francovem
nabrežju s konjem vpreženim v voz
za prevažanje piva. Pri Urbančevi
hiši pognal je Masterl konja po stop-
nicah. Konj je prišel na vrh stopnic
ali voza ni mogel potegniti za seboj,
ker je bil že precej star. Vsled tega
ga je hlapec ruval in suval semtertje.
Naenkrat se je nabralo okoli njega
vse polno občinstva, ki je bilo tako
razburjeno, da bi bilo hlapca preteplelo,
če bi ne bil prišel zraven policijski
stražnik, ki mu je ukazal takoj konja
izpreči. Stražnik je prijel konja, ljudje
pa so voz porinili po stopnicah na-
vzgor. Antona Masterla, ki je bil pi-
jan, je policijski stražnik odvedel v
zapor.

— **Konji splašili** so se včeraj
opoludne na Dunajski cesti Toenle-
sovega hlapca Ivanu Novaku in zbe-
žali na domače dvorišče, čez katero
je v tem hipu šla 84 let stara, gluha
zasebnica Ana Verbičeva. Levi konj
je podrl Verbičevno na tla, da je padla
in se na glavi in na levi roki poško-
dovala. Konji so se ustrašili električ-
nega voza, ki je privozil mimo njih.

— **Ob Ljubljani umrla.**
Žena, ki je včeraj popoldne utnila
v Ljubljani, se imenuje Marija Brez-
nik in je bivša delavka v tobačni to-
varni, sedaj v pokopju, stanujoča v
Spodnji Šiški št. 4. Policijski zdravnik
dr. Ilner je konstatiral, da je Brez-
nikovo zadela kap in da je vsled tega
umrla. Truplo so prepeljali v mrtvaš-
nico k sv. Krištofu.

— **Tatvina v hotelu.** Francu
Jakliču, strojnemu ključarju v Aradu
na Ogrskem, je danes ponoči v ho-
telu »pri bavarskem dvoru«, kjer je
prenocoval, neznan tat ukradel iz
sobe srebrno uro, katera je imela na
krovu vdelano lovčovo podobo, potem
zlato verižico, vredno 100 K in okoli
10 K denarja.

— **Tatvina v tobačni to-
varni.** Delavki Mariji Juntse, sta-
nujoči na Opekarski cesti št. 55, je
bila pred dnevi v tobačni tovarni iz
krila, katero je imela spravljeno v
omari, ukradena denarnica, v kateri
je imele zlat prstan in nekaj denarja.
Tudi dežnik ji je bil vzet iz omare.

— **Zamenjal** je v ponedeljek
nekdo v »Narodnem domu« neki go-
spodični dežnik. Dotičnik se uljudno
prosi, da ga odda v restauraciji v
»Narodnem domu«.

— **Iz Amerike** pripeljalo se
je danes zjutraj 30 Slovencev in 20
Hrvatov.

— **V Ameriko** se je odpeljalo
danes ponoči z južnega kolodvora
10 oseb.

— **Mestna blagajna ljub-
ljanska** ostane prihodnji ponedel-
jek, dne 20. in v torek, dne 21. ju-
lija zaradi snajenja uradnih prostorov
za promet s strankami zaprta.

— **Delovanje mestne po-
sređovalnice za delo in
službe.** Mestni trg št. 27. Te-
lefon št. 99. Od 11. do 17. julija
je dela iskalo 23 moških in 33
ženskih delavcev. Delo je bilo po-
nudeno 11 moškim in 37 ženskim
delavkam, v 31 slučajih je bilo
delo sprejeto. Od 1. januarja do
17. julija je došlo 1558 prošenj za
delo in 1465 deloponudb. V 921
slučajih se je delo sprejelo. Delo
dobe takoj moški: 20 de-
lavcev k vodovodu, 3 kočijaži, 2 go-
stilniška hlapci, 3 hlapci za kmet-
sko delo; ženske: 5 natakarice, 1
bona, 3 kuharice, 10 deklic za vsako
delo, 8 deklic k otrokom, 2 postrež-
kinji, 4 gostilniške deklice. Službe
iščejo moški: 2 trgovska po-
močnika, 1 strojnik, 1 vrtnar, 1 gra-
ščinski oskrbnik, 1 kletar, 1 graščin-
ski sluga, več trgovskih slug; žen-
ske: več blagajničark in prodajalk,
1 šivilja, 1 gospodinja. Stano-
vanja: Oddati je stanovanja z
2 do 4 sobami, več mesečnih sob,
pisarniški prostori, 1 delavnica, 1
klet. Posredovanje leto višjih
stanovanj. Pismenim vprašanjem je
priložiti znamko za odgovor.

Najnovejše novice.

Umrli profesor na dunajskem vseučilišču, dr. Engelbert Mühlbacher, po vodnjene bolezni, v starosti 60 let. Grozen umor. V obdobju leten pri Welsu so našli razmesarjeno truplo neke petletne deklice. Umrli dunajski odvetnik dr. Zimmer, ki ima na vesti veliko poverjenje, je bil v Londonu aretovan in je londonska sodnija dovolila vendar, da se izroči avstrijskim oblastvom. Nesrečna na železnici se je zgodila pri postaji Reggio Calabria Italiji. Vlak se je prevrnil. Ponebrečilo se je 15 oseb. — V Novem Yorku je v ubožni bolnici umrl prvi dunajski bankir Adolf Betelheim. Leta 1894. je pobegnil v Ameriko. Izvršil je mnogo sleparij in tudi več ljubljanskih gospodov oskupil za lepe tisočake. V Novem Yorku je bil zdaj bogataš, zdaj siromak. Teden je bil samo v Novem Yorku več kot 200krat zaradi raznih sleparstev, se je vselej izlizzal.

*** Izdatna odškodnina.** Izdajatelj znane korespondence „Informations“, Graf, je bil svoj čas prapraščan za njegovo sodbo o nekem žurnalistu Marhuli. Izrekel se je o moči neugodno in povedal o njem razne reči. Marhula je tožil radi žaljenja na časti in Graf je bil obsojen. Marhula je pa tožil tudi na odškodnino in je tudi zmagal. Zdaj je stvar končno dogovorjena in Graf mora plačati kot odškodnino 7200 kron, torej prav čedno svotico.

*** Vseled strahu pred smrtno kaznijo je zblaznel** v Parizu živši davčni uradnik Loizeant. Dan za dnevom je pričakoval pomiloščenja in njegovo stanje se je vedno slabšalo, ker je zaman čakal. Nekega dne je pa prišel toli zaželeni akt in razburjenost jetnika je priklopala do vrhunca. Ali pomiloščenje ni bil on, ampak njegov svetnik. To je reveža tako zadelo, da je zblaznel. Mislilo se je, da se samo dela blaznega, a odlični psihiatri so ga opazovali in izjavili, da je to prava blaznost. „Figaro“ svetuje, naj bi se mu smrtna kazen odpuščala, ker je že itak dovolj kaznovan.

*** Lepa praksa.** Pred nekaj meseci sta dva ruska visokošola, Gurskij in Nadeždin, v kratkem presledku poskusila preko galske meje spraviti nekaj socialističnih spisov v Rusijo. Ti spisi so taki da bi jih lahko vsak dan celo v Avstriji izdali. Omenjena visokošola pa sploh nista dotičnih spisov v Avstriji razširjala, niti nato mislila, nego sta jih hotela spraviti čez mejo. Na meji pa sta bila moža aretirana. Samo zato, ker sta bila denuncirana, da hočeta nekaj storiti, kar po avstrijskih zakonih sploh ni kaznivo. Aretovanca so vlekli v klenjena v Tarnopol in ju tam izročili c. kr. sodniji, kjer je bil Gurskij šest mesecev, Nadeždin pa štiri mesece v preiskovalnem zaporu. Končno sta bila obsojena vsak na tri dni, ker žandarjema nista povedala pravega imena. Druzega nista nič storila. Oj ta ljubezna kulturna Avstrija!

*** Imenitna dresura.** Posestnik menažerije: „Tukaj v tej kletki, gospoda moja, vidite čudež dresure: odrasel tiger, volk in ovca živijo tu notri v najlepši složnosti.“ Neki gospod: „Kako dolgo so že skupaj te živali?“ Posestnik menažerije: „Ze tri leta; v tem času se pa ni niti najmanjša stvarica pripetila samo ovco sem moral večkrat obnoviti.“

*** Zobje in lasje.** Zdravnik dr. Jaquet dokazuje v nekem medicinskem listu, da je med zobmi in lasmi tesna zveza. Mnogo preiskav je doglalo, da ljudje, ki imajo kako bolezen na lasih, imajo tudi slabe zobe. Zamoreci, ki imajo izborne zobe, imajo tudi vedno jako mnogo las. Po nazoru dr. Jaqueta povzroče bolezen na zobeh vedno izpadanje las.

*** Od stopnje do stopnje.** Te dni so na Dunaju aretirali barona Franca Josipa Lerchenfelda, potomca stare bavarske plemiške rodbine. Aretovan je bil zaradi goljufije. Aretovancev oče je bil po svoji soprog, rojeni grofici Paumgarten, posebni prijatelj umrle cesarice Elizabete, z bavarsko kraljevsko in z našo cesarsko rodovino v sorodu. Krstni boter aretovanega barona je sam cesar Franc Jožef. Ko se je mlad baron l. 1878. pripravljaj za oficirsko skušnjo, je stalnoval pri nadvojvodi Ludoviku Viktorju. Svoje premoženje je bil že pred več leti zapravil in je zadnji čas delal, kjer je mogel, goljufive dolgove, dokler ga niso zaprli.

*** Saharski cesar.** Med pariškimi lahkotivci uživa gosp. Lebaudy prav poseben ugled. Pridobil si ga je s tem, ker je znal po svojem očetu in po svojem bratu podedovane milijone z razumom porabljati. Oče je bil prvi izdelovalec sladkorja na Francoskem in je svojima sinoma zapustil kacic 100 milijonov. Lebaudy je užil vse, kar se more v Parizu uživati in zato je začel iskati novih radosti. Izmisli si je, da bi menda ne bilo napakno, ko bi postal vladar. Ker sedaj slučajno ni noben prestol izprazen in se krone

še ne ponujajo po časnih inšeratih, je Lebaudy sklenil, da si ustanovi čisto novo državo in sicer cesarstvo, kajti mož, ki ima 100 milijonov premoženja, se vendar ne more zadovoljiti s kakim nižjim dostojanstvom. Ta svoj sklep je Lebaudy že poskusil uresničiti. Svoje cesarstvo hoče ustanoviti v Sahari in zgraditi stolno mesto, ki se bo imenovalo Troja. Prvi poskus zasesti izbrano ozemlje se ni posrečil. Komaj je prišel Lebaudy na obrežje južno od Maroka, so ga prebivalci napadli in njegove spremljevalce na grozovit način umorili. Lebaudy pa ni obupal. Sedaj se mudi v Las Palmas na Kanarskih otokih, sestavlja novo ekspedicijo in se pusti častiti kot saharški cesar.

*** Romantični ljubavni dogodek.** V rumunski vasi Lakonigra poročil se je pred več leti Nikolaj Macedon z lepo Raviko. Macedon je ljubil svojo soprogo, a ona mu ljubezni ni odvrčala. Ko pa se jima je rodil sinček, naselila se je vsaj navidezno sreča v njuni skromni hiši. Ravno na tretji rojstni dan pa je zginil sinček, in niti oblasti niso mogle zvedeti, kdo ga je odvedel. Kmalu nato je žena obolela. Poklicala je soproga k sebi in mu povedala, da je ljubila samo ubogega Vasilja, ki je na dan njene poroke zginil, da je slednji oče dečka, katerega je on sam odpeljal. Soprog ji je vse odpuščal, da bi ji olajšal ločitev od tega sveta. Ali kakor da bi ji ta izpoved odvzela bolečino, začelo se je njeno stanje boljšati. Nekega dne se odpro vrata in v sobo stopi neki pravoslavni menih držeč za roko lepega dečka. Oba hitita k postelji in poljubita bolno Raviko. Bila sta to Vasili in sin. Macedon ni hotel dalje biti na potu njuni ljubezni, zato je blagoslovil hišo in se napotil v širni svet. — Ravika je kmalu ozdravila. O svojem možu je izvedela le toliko, da je šel v samostan na goro Athos in ji odpustil. Ko je pa dolgo časa potem šla neko jutro na vrt, našla je pod nekim grmom truplo nekega redovnika, v katerem je spoznala svojega nesrečnega moža. Macedon je bil prišel s samostana, da umre na lastni zemlji, v bližini hiše, v kateri je mislil nekdanj najti srečo.

*** Usmiljenja vredno** je revno ljudstvo v Portomaggiore v Italiji. Že zadnjič smo navedli, da je tam do 4000 revnih kmetovalcev, ki so do sedaj delali za malo plačilo — 40 do 50 nvč. na dan! Poročali smo tudi, da se to bedno ljudstvo ustavlja še nadaljnjemu trpljenju in da zahteva, naj ga »signori« plačujejo vsaj toliko, da mu ne bo treba umirati za gladom. Veliki posestniki, ki so tam edini gospodarji zemljišč, nočejo ničesar čuti o kakem zbolji šanju neznosnih razmer, vladajočih med tamošnjim revnim ljudstvom. Sedaj je čas žetve. Nekdanji pokorni sužnji nočejo več delati za gospoda in ob enem trpeti glad. Gospoda pa nočejo dati tem revežem niti toliko, da bi mogli pošteno preživljati sebe in svoje. Za vzdrževanje miru in reda je vlada poslala v Portomaggiore do 2000 moč vojske, kar pa ne zadostuje, ker se vkljub tej veliki vojni sili vrše razni in nevarni spopadi med stavkarji in stavkolomi. Obupnost je taka, da se ženske in otroci mečejo pod noge konjenikom, ter tako zabranjujejo nastopanje teh proti možem-stavkarjem. Signori pa mesto da bi gledali na to, da se konflikt poravnava lepim mirnim potom, zahtevajo od oblastev, naj iste z vso možno strogostjo potlačijo to gibanje, oziroma uničijo bedno — gladno ljudstvo! Celo to so zahtevali signori, da naj vojaštvo nastopi proti stavkajočim brezobzirno in z vso strogostjo! Tamošnji prefekt (kraljevi namestnik), pa je bolj človekoljuben od signorov; zato je rekel, da vojaštvo mora nastopati s strogostjo le tedaj ko je domovina v nevarnosti. Bati pa se je, da bo v Portomaggiore tekla kri, mesto, da bi se skrbelo za to, da bi ljudstvo ne trpelo glada!

*** Župnik proti cerkvenemu konkurenčnemu odseku.** Ko se je popravila cerkev v Črešnjevcu na Spod. Stajerskem, moral bi cerkveni konkurenčni urad prispevati 200 kron, a blagajna je bila prazna. Ondotni župnik Ivan Sušnik je ponudil odsek iz svojega 200 kron posojila. In res napravilo so dolžni list, katerega so podpisali odborniki Pavel Stefančič, Jurij Mlakar, Jakob Unnik in Matija Kapun. Čez nekaj časa je zahteval župnik, naj mu vrnejo posojilo, češ da je sam prišel v zadrego, pa dolžniki so mu namignili, da se v blagajni vidi dno. Župnik je nato tožil imenovane tri odbornike, ker je bila na koncu dolžnega pisma pristavljena opazka, »in odgovornostjo.« Okrajno sodišče v Slov. Bistrici je obsodilo obtožence, ki so pa potem vložili priziv, o katerem je imelo odločevati mariborsko okrajno sodišče pod predsedstvom deželnosodnega svetnika Peveca. Zastopnik imenovanih odbornikov, dr. Mrawlag, je opozoril senat, da stoji pred besedami »in odgovornostjo« pika in da je očitno, da ste imenovani dve besedi pisani z drugim peresom in drugim čr-

nilom, iz česar sledi, da ste bili ti dve besedi pozneje pridejani. Sodišče naj toraj prepusti akt drž. pravdniku. Senat je ta predlog odklonil, a tudi župnikovo tožbo zavrnil, ker pogodba ni bila sklenjena osebno s posameznimi odborniki, ampak s cerkvenim konkurenčnim odsekom kot juristično osebo.

*** Romantična komtesa.** Pariški časopisi se bavijo sedaj z senzacionalno afero. Krasna dvajsetletna komtesa Gabriella, edina hčerka grofa Malherbessa, se je pred kratkem ločila od svojega moža, bogatega bankirja, in je raje živela z nekim menihom, ki pa vrljub temu ni hotel pustiti svoje prejšnje ljubice, neke trgovke s papirjem. Gabriella je najela tri postopake, ki naj bi njeno konkurentinjo počakali in ubili. Eden teh lopov pa je izdal naklep, a prepozno. Njegova tovariša sta med tem že napadla deklico in jo težko ranila. Romantično komteso se že zaprli.

*** Času primerno društvo.** V mestecu Schweina na Nemškem je bilo pred kratkim ustanovljeno društvo »Nesrečna ljubezna«. Članice so take starejše in mlajše goslice, katere so njihovi ljubimci in ženi na cedilu pustili. Društvo je torej nekak salon zapuščenih nevest. Predsednica je neka stara devica, ki je bila že trikrat slovesno zaročena, a so se ji ženi vedno v zadnjem trenutku izneverili.

*** V blaznosti umoril — brata.** V neki pariški restavraciji večerjala sta brata Pavel in Julij Remer mirno v družbi skupnega prijatelja. Med večerjo je vzel starejši brat nadomoda nož v roke in dejal bratu, ki je sedel ravno nasproti: »Poglej ta nož. Kaj bi rekel, če bi te snil z njim v prsi?« Brat je mislil, da je to šala, zato je odgovoril smehljaje: »Le poskusi, če se upaš.« V tem trenutku je skočil oni nanj in ga dvakrat sunil v prsi tako naglo, da ga prijatelj in navzoči gosti niso mogli udržati. Brat se je takoj mrtev zgrudil na tla. Ko je blaznik videl žrtve v krvi pred seboj ležati, povrnila se mu je saj na videz zavest. Vzdignil je truplo in ga nesel v bližnjo lekarno, kjer so dognali, da ima umorjeni dve rani v sren. Nato se je nesrečnik pustil brez obotavljanja odvesti v zapor.

*** Grozna osveta.** »Kralj kamnolomov«, po svojem poklicu razbojnik in tat v Parizu ter poglavar posebne tolovajske družbe, je imel izredno krasno ljubimko Titanijo, katero je strastno ljubil in to pretepeval. Nekega dne je pripeljal »Titanijo« svojega prijatelja Martierela, po poklicu delavca, ki pa je v svojih prostih urah tudi rad kradel. Sezanjal ju je in sicer zaradi tega, da bi Martierel čuval nad Titanijo, če bi »kralja kamnolomov« zaprl. Martierel je to slovesno obljubil, dasi mu je razbojnik zagrozil z najstrašnejšo osveto, če bi poskusil ga pri Titaniji izneveriti. Meseca januarja so »kralja kamnolomov« zasačili pri neki tatvini in mu prisodili šest mesecev ječe. Iz zapora je razbojnik pisal svojem prijatelju: Čuvaj Titanijo, a premaguj se, sicer — gorje ti. Martierel se je osem dni premagoval, a koketna Titanija ga je vendar le spetljala, živela nekaj časa z njim in ga potem odslavila. Ko je prišel »kralj kamnolomov« iz ječe, mu je vse povedala in razbojnik je prisegel, da se maščuje. Dne 14. t. m. je srečal Martierela in njegovega tovariša Belinea. Štirje tolovaji so zgrabili Martierela, »kralja kamnolomov« pa mu je s cevjo svojega revolverja iztaknil obe očesi, med tem ko so drugi razbojniki Belinea zaklali.

Razmerena Hrvatskem.

Iz Varaždina se nam piše: Ježe so vse polne in vsak dan dovažajo novih jetnikov. Večina jetnikov je zaprta v hlevu ulanske eskadrone. Hlev je vsaj širok in visok in dosti zračen. — V Kelemenu so vojaki zabodli kacic 50 ljudi. Vsi so ranjeni na hrbtu, kar kaže, da je bil nastop vojaštva z orožjem nepotreben. Doslej ni bil iz Kelema še nihče zaslišan in nihče zaprt, kar je tudi dokaz, da so ljudje po nedolžnem trpeli. — Nekemu mladencu, ki so ga orožniki v Bednji obstrleli, so v bolnici odrezali roko in bo fant torej nesrečen vse svoje življenje. — V Ivanču teče preiskava proti vsem, ki so zadnje nedelje hoteli iti v župnišče, da podpisajo peticojo za financiranje samostojnosti. Vojaki so atakirali ljudstvo po naročilu okrajnega predstojnika dr. Brezinščaka, a častniki pravijo sami, da zato ni bilo povoda in da je okrajni predstojnik sam kriv vsega, kar se je zgodilo. Pri sodnji so vojaki pričevali na korist obtoženim kmetom.

Papeževa bolezen.**Papežovo stanje.**

Zadnja včeraj zvečer izdana poročila javljajo, da je bil papež čez dan precej miren in se nekam boljše počuti. Toda papežev moči pešajo jako naglo.

Iz papežev rodbine.

»Corriere della Sera« poroča, da živi v Parmi unuk papežev sestre grof Silvij Pecci v najrevnejših razmerah. Ta grof Pecci je izčen pleskar, a ker v tej stroki ni mogel priti naprej, je postal delavec v tovarni za sladkor. Star je 40 let in oče peterih otrok, njegov brat pa je operetni pevec v Ameriki. Cela rodbina živi v najrevnejših razmerah. Obrnil se je večkrat do papeža, naj mu kaj pomaga, a nikdar ni dobil ne krajcarja, da, še odgovora ne. — Papežev netak, grof Dominik Pecci, edini živeči sin papežev starejšega brata je najel nekega socialno-demokratskega odvetnika, da reklamira zanj primeren del papežev zapuščine.

Priloge za konklave!

V Vatikanu spletari zdaj vse in na vse strani in jasno se spozna kako »lakota slave, blaga« vleče ljudi zdaj na to, zdaj na ono stran. Kardinal Oreglia dela vso priloge za volitev novega papeža, hladno in prevdarno in tako brez vsake pijetete, kakor da se gre za kako kupčijo. Celo prostore za konklave je dal pripraviti, kar svojevoli, dasi ima samo kongregacija kardinalov pravico določiti, kje da bo konklave in dasi je lahko Leon XIII. to še v svojem testamentu določil. Tudi se zavzema Oreglia zato, da postane monsignor Folchi tajnik konzistorije, v katerem slučaju bi postal za čas med papežovo smrtjo in izvolitvijo papeža državni tajnik. Oreglia je svoj čas, ko je Vatikan vsled nesrečnih spekulacij izgubil 1/2 milijona lir, prouzročil, da je bil »finančni minister« Folchi odstavljen. Mislilo se je, da je Folchi goljufal, a izkazalo se je, da je samo spekuliral s Petrovim novičem.

Kdo postane papež?

Vse bolj in bolj zmaguje mnenje, da bo papežem izvoljen kardinal Gotti. Listi poročajo, da ima kardinal Gotti zagotovljenih 35 glasov, kardinal Vantelli pa kakih 19 glasov. Ob navzočnosti 60 kardinalov je potrebno, da se združi vsaj 40 glasov na enega kandidata. Gotti bi torej pri prvi volitvi še ne zmagal, skoro gotovo pa pri drugi, ker se čuje, da je tudi Rampolla za Gottija in da bodo tudi avstrijski kardinali zanj glasovali.

Volitev novega papeža.

Deseti dan, najpozneje pa 12. dan po papeževi smrti se zbere sv. kolegij (zbor kardinalov) v cerkvi sv. Petra, kjer služi kardinaldekan sv. mašo ter kliče sv. Duha za volitev novega papeža. Takoj po maši gredo kardinali v slovesni procesiji v konklave. Konklave se imenuje zbor kakor tudi kraj, kjer se vrše volitve novega papeža. Po določbi papeža Gregorija X. na koncilu v Lyonu leta 1274 se mora prirediti konklave samo v eni dvorani, ki ima le ena vrata, ki pa se tudi za kardinali zazidajo. Odkar nima papež več kvir nala, vrši se konklave redno v dolgem hodniku v Vatikanu. Tu se postavi toliko lesenih celic, koliko je kardinalov. Celice se prevlečejo s finim suknom. Ker se tudi vsa okna na hodniku visoko zazidajo, so celice precej temne. Nad vsako celico visi grb notri bivajočega kardinala. Celice se ločijo tudi po barvi med seboj. Celice tistih kardinalov, ki jih je izvolil ravnokar umrli papež, so preprežene z višnjevim suknom, ostale celice pa so zelene ali rdeče. (Kolikor je znano, je vse sedanje kardinalne izvolil papež Leo XIII., tedaj bodo vse celice višnjeve). Vsaka celica meri 20 m². V njej je kardinalova soba s posteljo, mizo in par stolov; zraven je sobica za kardinalovega tajnika, jedilnica in majhna kapelica.

Ko so se zbrali kardinali v konklavu, podajo se v Sikstinsko kapelo, kjer se jim predtajo bule prejšnjih papežev glede volitve ter prišujejo nanje. Potem se smejo iti domov obedovat, a ko se vrnejo, ostanejo v celicah do izvolitve novega papeža. Jedila dobivajo kardinali skozi predalčke v zidu, ki se vrte, kakor tabernakel. Jedila pa še poprej nalašč za to nastavljeni prelat natanko preišče, da ne pride od zunaj kako skrito pismo. Sicer pa tudi vojaki stražijo vhod v konklave.

Drugi dan se vrši maša s klicanjem sv. Duha in vsi kardinali gredo k obhajilu. V isti kapeli sta tudi vsak dan dva »volilna shoda«, ob 6 uri uri jutraj in ob dveh popoldan. Ceremonijar gre vselej po hodniku zvonec in kliče: »Ad capellam Domini!« Kardinali zasedejo odločene jni sedeže, ki so kakor vsa tla v kapeli zeleno pregrnjena. Sredi kaple stoji dolga miza z volilnimi listki in dvema kelihama. Izvolijo se trije skontinatorji in trije revizorji. Voli se jih na ta način, da po tegne vsak kardinal kroglico, na kateri je zapisano ime enega kardinala.

Potem pristopi najstarejši kardinal k mizi, vzame volilni list, zapíše nanj ime kardinala, katerega

voli, list zvije ter ga zapečati. Nato prime list med dva prsta ter ga visoko držeč nese k altarju. Tu poklekne na spodnjo stopnico, opravi tiho molitev ter glasno prišee, da je volil po svoji vesti tistega, ki ga smatra za najrevrednejšega naslednika na Petrovi stolici. Končno nese listek k altarju, ga dene v skledico, iz te pa v kelih. Ednako store vsi ostali kardinali. Ako se nista na nobenega kardinala zedinili dve tretjini glasov, se listki zažgejo v pripravljeni žrjavici, od katere vodi cev na prosto. Ta dim, ki se povekša s senom, je zunaj čakajočim vselej znamenje, da se kardinali še niso zedinili. Prihodnja volitev se potem vrši šele drugi dan.

Ako se končno zedinite dve tretjini, izkliče kardinal pri mizi glasno ime novoizvoljenega. Kardinali, ki sede zraven izvoljenega pri mizi, se naglo odmaknejo od njega, da spoštljivo pokažejo, da v znapreji niso več njemu enaki (?). Najmlajši kardinal začne zvoniti, da pokliče ceremonijarja in tajnike v kapelo.

Trije v to določeni kardinali se približajo izvoljenemu ter ga vprašajo: »Ali sprejmeš zakonito izvolitev poglavarja katoliške cerkve?« Izvoljeni pade na kolena ter moli par minut za — pomoč sv. Duha. Ko vstane, pove ali prevzame ali ne ter v prvem slučaju tudi naznani ime, ki ga želi nositi kot papež.

Ko se vsi volilni spisi podpišejo, peljejo kardinali novoizvoljenega k altarju, kjer opravi kratko molitev. Potem ga v zakristiji oblečejo v papežev ornat. Tako oblečen se vrne v kapelo, kjer sprejme sedeč na stolu pred altarjem prvo poklonitev kardinalov, ki obstoji v poljubu in objemu. Nato izroči komornik papežu »tribežen prstan«, ki ga ta odda ceremonijarju, da se vdolbe vanj papežovo ime. Nato se razglasi javno papeževa izvolitev. Prvi kardinal-dijakon se poda s papeževim križem v roki na balkon nad vhomom ter zakliče glasno: »Naznanjam Vam veliko veselje; papeža imamo v osebi eminence prečastitega gospoda N. N., ki si je pridjal ime N.« Takoj zagrmijo topovi, vsi zvonovi zvone in švicarska garda strelja.

Pri drugi poklonitvi (adoratio) poljubljajo kardinali papežu roke in noge. Potem nesejo nobelgardisti papeža na krasnem stolu v cerkev sv. Petra, kjer mu kardinali zopet poljubljajo nogo. Papež podeli končno stoji pred altarjem ljudstvu papežev blagoslov ter se odpelje v novo palačo.

Končno še pripomnimo, da je po prvotnih cerkvenih določbah lahko za papeža izvoljen vsak odrasli katolik moškega spola, vendar je že od leta 1378. vedno voljen kardinal, a od časa Hadrijana VI. (1522—1523) je bil vsak kardinal Italijan.

Kronanje papeža.

Na dan kronanja, ki se vrši navadno kado nedeljo ali v praznik, nese dvanajst komornih slug papeža v slovesni procesiji na krasni nosilki čez konstantinske stopnice v cerkev sv. Petra. Nosilci so oblečeni v rdeče damast ali pa v žamet. Pred cerkvenimi vrati je napravljen prestol pod baldahinom, kamor se poda papež. Tu mu čestita eden kardinalov latinsko. Nato se pri-puste vsi navzoči duhovniki k papežu, da mu poljubijo nogo. Potem prenese papeža v cerkev. Pri altarju pred izpostavljenim Najsvetejšim poklekne papež na baržunasto blazino ter moli. Sprevod se nato pomice v klementinsko kapelo. Tukaj papež zopet moli, potem pa gre na prestol ter sprejema takozvano obedijenco. Ta ceremonija obstoji v tem, da mu kardinali stoji poljubijo roko, nadškofje in škofje kleče nogo in koleno, a ostali duhovniki kleče samo nogo.

Nato oblečejo papeža v krasno mašno obleko ter se mu natakne papežev prstan. Ko se nato premiče sprevod k glavnemu altarju, približa se papežu ceremonijar, ki nosi na koncu srebrne palice šop predvoda. To predvoda seže ob sveči, se prikloni papežu in izgovori: »Sveti oče! Tako mine vsa slava sveta! (Ostani tedaj ponižen v svoji časti!) Ta ceremonija se ponovi še dvakrat. Pri glavnem altarju se obhaja nad vse slovesno maša kronanja. Pri tem se epistola in evangelij dvakrat čita, najprej latinsko potem pa grško. Papež sedi med mašo na visokem prestolu, kamor mu prinesejo hostijo in kelih, da moli nad njima. Papež se obhaja stoji na prestolu in sicer sprejme vodo in vino skozi srebrno cev. Vsi kardinali, nadškofje in škofje istotako stojijo med mašo z infulo v rokah; ostali duhovniki morajo klečati. Potem gre papež k altarju, dokonča mašo ter podeli ljudstvu blagoslov.

Sedaj šele se začne premikati procesija h kronanju. Papeža zopet nesejo med špalirjem na balkon nad glavnimi vratni cerkve sv. Petra. Tukaj sede papež na prestol. Pred kronanjem

agatelji (Švica). 6 (14-3)

Učenca

sprejme

trgovina s špecijskim blagom v Kranju.
Ponudbe sprejema upravništvo
»Slov. Naroda« (1871-1)

S 1. avgustom se odda

ključarska delavnica

v Hilšarjevi ulici 12

na ulico (1812-3)

(popreje Uranič, sedaj Bremc).

Tudi za drugo obrt pripraven prostor.

Več pri upravništvu »Slov. Naroda«.

Gospica

ki je z dobrim uspehom dovršila trgo-
vinski kurz, želi službe kot kompta-
ristinja, — Ponudbe s pogoji blago-
volijo naj se dopošiljati pod F. K.,
pošte restante, Borovnica. (1873-1)

Proda se iz proste roke

hiša

na lepem prostoru, pripravna za vsako
obrt, pod zelo ugodnimi pogoji. Naplaca
7000-8000 gld.

Ponudbe na E. G. pošto ležeče,
Ljubljana. (1868)

Mlad mož

inteligenten, trgovsko izobražen, sloven-
skega in nemškega jezika zmožen, išče
službe kot potnik, magaciner ali v
kako pisarno. Prevzame pa tudi kako
agencuro ali manjšo trgovino.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati
na upravništvo tega lista pod šifro:
„Poštenost“. (1874-1)

Reform-klozete

popolne s prevlako in trdnim
sežemem, brez duha, z vodno
napravo ali brez nje, nikake
poprave, nikaki stroški za
postavljanje, izdeluje 2
Karl Maintinger, Dunaj I.
Liebenberggasse 41.
tovarna za popolne vodovodne naprave
s sesalnimi ali motornimi močmi.
Cenik z obrski zastoj.

Naznanilo.

Gosp. Hugo Böhm nima prave
prave pobiratelja denarja za posamezne
dele šivalnih strojev, kakor tudi ne
jemati naplache na šivalne stroje ali
kolesa. Vsakdo, ki mu kaj dá, naj
si sam sebi pripiše, ako se ga pri-
mora, da zopet plača svoto, ki jo
je izročil gosp. Hugo Böhm.

Ivan Jax & sin

zaloga šivalnih strojev in koles
Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Žrebanje dne 1. avgusta 1903.

Promese k srečkam iz l. 1860. . . { cela à K 30 K 600.000
petinka „ „ 11 K 120.000

priporoča in se dobé pri

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v aložbi „Narodne Tiskarne“. —
Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI, broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
nik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek,
broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš.
à 20 kr.
Turgenjev: Otol in sinovi. Roman,
broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebizsky: Blodne duše.
Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan
à 50 kr.
Stat nominis umbra: Časnikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest,
broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš.
à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à
30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani cenil priporočam: Fran Kocher, Pregovor, prilike in rekl. Prej
50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali
drugih nervoznih boleznih, naj zahteva bro-
šuro o tem. Dobiva se brezplačno in
poštne prosto v Schwaben-Apo-
theke, Frankfurt a./M. (2135-44)

Učenec

se takoj sprejme v špecijsko trgo-
vino v Ljubljani.

Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda« (1876-1)

3 mesečne sobe

2 s posebnim vhodom, 1 z balkonom
na cesto, v I. nadstropju, se oddajo
za avgustov termin na Starem trgu.
Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda« (1797-3)

Za dobro podjetje
se išče (1835-3)

kompanjon.

Naslov pove upravništvo »Slov. N.«

Zahtevajte
ilustrovane cenike

žarnic

(Glühlichtlampen).

Najbolja in najceneja
razsvetljava.

I (735-7)

Johannes Heuer

Dunaj, IV. Mühlgasse 3.

Kdor ima
nadušljive konje

naj se obrne na

Hermana Ende, Podmokli

(Bodenbach, Češko).

Zdravljenje brez motenja v porabi.

Brez pošiljlatve zdravil.

Stroški za zdravljenje
15 do 25 kron.

Josip Reich

»parna«

barvarija in kemična spiralnica

ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozko ulice št. 4.

se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.

Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Glavna trgovina:
Stari trg šte. 21.

Pekarija in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiljalke:

Glavni trg 6

in

Sv. Petra cesta 26

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovejše fačone.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Cenik brezplačno.

Avg. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine, porce-
lana, svetilk, zrcal,
šip itd. itd.

Steklenice, kozarci,
vrčki itd.

po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Stikale in v to stroko
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lasnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakovrstna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamujejo. — Pri
zunanjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinejših,
z zlate medjo ali mesingom montira-
nih za obklade z pečnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršé.

Alojzij Kraczmér

prodaja in izposojevalnica

glasovirjev in harmonijev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja

zaloga

glasbenega

crojda.

Lastna delavnica

za popravljanje.

Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja glasovirjev:

L. Bösendorfer.

Ubičalec glasovir-
jev v glasbenih

zavodih „Glasbena

Matica“ in

„Filharmonično

društvo“ v Ljubljani

Modni kamarn.
Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke
po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana

Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene

Preobleke

Popravila.

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Blagajničarka

katere posluje sedaj v trgovini me-
šanega blaga, želi službo premeniti.
Gre tudi na deželo.
Blagohotne ponudbe se prosij
na upravništvo »Slov. Naroda«.

Gospa in gospodične

dobe takoj trajen in dober zaslužek.

Sprejem samo ob delavnikih od

8.—11. ure dopoldne (1821-3)

v hotelu „Lloyd“, soba št. 7.

Opekarski mojster

za večje delo

vsprejme se takoj pri Ivanu
Prešernu, na Bregu, p. Žerov-
nica, Gorenjsko. (1867)

Pekarija

na Sušaku pri Reki

je na prodaj pod ugodnimi pogoji.

Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda« (1875-1)

Pozor!

Podpisani dajem s tem
na znanje, da ničesar ne
plačam za mojo ženo Marijo
Kukenberger roj. Čadej.

Mali Cirkus pri Mokronogu,
dne 18. julija 1903. (1866)

Jožef Kukenberger.

V Latermanovem drevoredu! Svetovnoznani francoski cirkus

s poniji, psi in opicami

bo imel

od danes do nedelje 19. t. m.

zaradi udobnosti

vsak dan 3 predstave

in sicer prva ob pol 5., druga ob 6.

in tretja ob pol 8. uri.

Samo izvanredne in originalne predstave!!

Nad 100 živali!

K obilnemu obisku vabi najviljudnejše

ravnateljstvo. (1855-3)

Cena vžigalic: (1871-2)

1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal)
K 48.— franko Ljubljana 2% popusta,

2 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming)
K 52.— franko Ljubljana, 2% popusta

Iv. Perdan, Ljubljana.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo
ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje

samo

Fernolendt

čevljsko črnilo

za svetla obutala

samo

Fernolendt crème za

naravno usnje.

Dobiva se povsodi.

G. kr. dvorni založnik.

G. kr. priv.

tovarna ust. l. 1832

na Dunaji.

Tovarniška zaloga:

Dunaj, I., Schulerstrasse 21.

Odlikovanja na Dunaju in Parizu:

zlata kolajna. V Londonu, Rimu,

Ostende: veliko darilo (Grand prix)

AVGUST REPIČ
sodar 30
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupule in prodaja staro vinsko posodo.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.
Za pomladno in poletno sezono
se priporoča trgovina s
suknenim, s platnenim in
z manufakturnim blagom
HUGO IHL
xxxv Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4.
Vzorci na zahtevanje poštine prosto.

Pariski moderci!

Pariski moderci!
Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
Alojzija Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

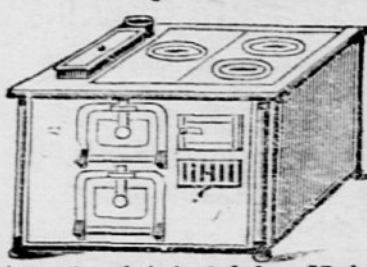
Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firnež in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. dr. in c. kr. priv. juž. Zelo.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za slikarje, sli-
karje in zidarje, številnega mazila za
hrastove pade, karbolineja itd.
Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznana rešeno
in fino po najnižjih cenah.

Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, sre-
brnih, iz tule,
jekla in nikla
kakor tudi
stenskih ur,
budik in sa-
lonskih ur,
vse samo
dobro do
najfinije
kvalitete
po
nizkih cenah.
Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno
v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

IRANITI
in vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja
z **MAGGI-jevo** preskušeno **JUHINO ZAČIMBO**
odlikovano
kajti nekaj kapljic — ki se pridenejo gotovi juhi — zadošča,
da dobe slabe juhe, polivke, zelenjave itd. naenkrat presenetljiv,
močan okus. (1856)
Dobi se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom, delikatesami in v drogerijah v stekleničah od 50 v. (če se potem napolni od 40 v.) dalje.

2 učenca
sprejemem v kleparsko obrt.
Fran Dolžan (1845—3)
kleparski mojster v Domžalah.
V najem se odda dobro idoča
gostilna
v Idriji
pod ugodnimi pogoji.
Naslov: Srečko Kogej, Šmarje
pri Ajdovščini. (1863—2)

Pozor trgovci!
Ker želim vzeti v najem
trgovino s špecerijskim
ali z mešanim blagom
zato prosim vse one trgovce, ki želé
svojo trgovino zanesljivo trgovcu od-
dati, naj blagovolijo vsako ponudbo s
potrebni pogoji poslati na upravništvo
„Slov. Naroda“ pod šifro „Vstrajnost“.
Želim pa tako trgovino prevzeti
ali kupiti najraje na deželi ali pa v
kakem trgu. (1833—2)

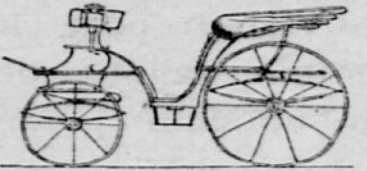
Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Že 30
let so najbolj
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doposlani
znakmi. (852—33)
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Varujte noge

noga, če se nosijo na-
vadni notranji podplati
noga, če se nosijo as-
bestovi podplati
pred kurjimi očesi, turi, mokroti in mra-
zom. Vse te nepravilne, posebno nadležne
poti in spečene izginijo, če se nosijo dr.
Högyes-ovi patentirani asbestovi podplati.
Par stane 80 h. K 120 in K 240. Po-
šilja se po povzetju. Prospekti in priznana
pisma (d vojaških oblasti in najvišjih kro-
gov brezplačno. Bogata izbira vseh asbe-
stovih izdelkov. Centr.: Dunaj 1., Do-
minikanerbastei 19. (1863—6)

Tovarna pečij
in raznih prstenih izdelkov
Alojzija Večaj
v Ljubljani, Trnovo, Opekar-
ska cesta, Veliki Stradon 9
priporoča vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč
lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., po naj-
nižjih cenah.
Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (16—29)

Št. 24222. (1827—2)
Razglas.
Na dan obletnice poroke Nj. c.
in kr. Visokosti gospe nadvojvodinje
Marije Valerije razdeliti je med pe-
tero ubogih vdov ljubljanskih
400 K.
Prošnje za podelitev teh podpor
vlagati je tukaj do 30. t. m.
Mestni magistrat ljubljanski
dne 7. julija 1903.

Izdelovatelj vozov
FRAN WISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih (1459—8)

VOZOV.
Ako imaš želodec
bolan, pij brez
besedi
**„Gorenjski
brinovec“**
(1749—3) 1900.
1 steklenica gld. 1.20.
Albin Rant, Kranj.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovnjah (Ferlach)
na Koroskem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvaja. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
(22) vani ceniki zastoj. (29)

Nova rast las!
Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov
priporoča pri nezadostni rasti las in brk
Lovacrinovo vodo za lase. Ista podeli
možu, ženi in otroku krasne lase, nareja
lase goste, dolge, polne, bliščeče in svi-
lenomehke, vzdržuje jih mladostno sveže
in lepe, obvaruje jih pred izpadanjem in
vzdržuje kožo na glavi čisto in zdravo
in tako odstranjuje pleše na glavi. Zgodaj
osiveli lasje zadobijo po Lovacrinu brez
barvanja zopet svojo naravno barvo.
Lovacrin je najboljši cosmeticum za go-
jitev las in brk. Lovacrin je od zdrav-
stvene oblasti preskušeno in od odličnih
avtoritet priznana.
Cena velike steklenice Lovacrin, ki zado-
stuje več mesecev je 5 K. 3 steklenice
12 K. Steklenica na poskus 2 K. Raz-
pošiljatev proti povzetju ali predplačilu
po evropski zalogi
M. Feith, Dunaj
VI. Mariahilferstrasse 45.
Zaloga za Ljubljano: A. Kauc,
droguerist. — Ed. Mahr, Židovske
ulice. — Lekarna pri „zlatem
jetenu“. (1135—9)

Uradno - voljena
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 (1862)
Išče najmo:
kuharico k dvema osebam, 12—14 gld.
plače, izvrstna hiša; 3—4 računske na-
takarice, ena zr. zajutrkovalnico za čast-
nike na izven, zelo dober zasluzek; 2 boljši
soharici za Dunaj in Pulj i. t. d. i. t. d.
Potnina tukaj, več v pisarni.
Ker se je dosedani najemnik
preselil v lastno hišo, se takoj od-
dajo v najem (1858—1)

prostori
pripravi za prodajalno in go-
stilno s stanovanjem. Hiša
stoji sredi vasi, tam je obstala 12 let
dobro obiskana trgovina in je v hiši
nastanjen tudi c. kr. poštni urad.
V. č. pove. Neža Pauser, hišna
posestnica v Dolenjivasi pri Ribnici.

Istrsko vino
lastnega pridelka
teran in muškatelj
se dobiva pri (1783—4)
Anton Ferlan di Giorgio
v Rovinju (Istra).
Vzorci in cene na zahtevanje,

Vabilo
k
izrednemu občnemu zboru
posojilnice za sodni okraj
velikolaški ter okolico
kateri se bo vršil
v nedeljo, dne 26. julija t. l.
ob 3. uri popoldne
v posojilnični pisarni v Vel. Laščah.

Dnevni red:
1. Odobrenje letnega računa.
2. Izvolitev načelnstva.
3. Izvolitev nadzorstva.
4. Prememba pravil.
5. Služajnosti.
Opomba: Ako bi občni zbor ob do-
ločeni uri ne bil sklepčen, se bo
vršil pol ure pozneje drug občni
zbor, kateri sme sklepati brez
ozira na število navzočih ude-
ležencev. (1857)

Veliko zalogo
perila
za gospode in dame
glace in trico rokavice
zadnje novosti v
bluzah
moderce
francoskega fačona
veliko izbiri
svilenih ovratnic
od 15 kr. do gld. 2—
priporoča tvrdka (1871—7)
V. pl. Gerhauser
„pri čebeli“
Stari trg št. 13.

Mizarji
za stavbe in pohištvo
dobijo trajno delo pri
Antonu Irschick
c. in kr. dvornemu mizarju v Gradcu,
Lagergasse 91. (1860—2)
Sprejmejo se le stroke večši delavci.

Za 1. avgust se odda
v novozgrajeni hiši v Sodnijskih ulicah
še nekaj stanovanj
s tremi in štirimi sobami, porabno even-
tualno za pisarne in trgovine.
Izve se pri kamnoseku Vodniku v
Ljubljani. (1080-16)

Lepo posestvo
z dobro idočo gostilniško obrtjo, tik
premegakopa v Trbovljah, obsto-
ječe iz 4 hiš s 30 stanovanji za ru-
darje, se takoj iz proste roke proda.
Več pove lastnik **Dragotin**
Berger v Trbovljah. (1852—2)

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 1124—13
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Nove suhe gobe
in vse
deželne pridelke
kupuje (1807—4)
Anton Kolenc v Celju.
Priporoča tudi slav. občinstvu svojo
bogato zalogo vsakovrstnega
špecerijskega blaga
na debelo in drobno.

Muhe so zopet sitne!
Edina, vsaki zahtevi zadostna pri-
prava za uničenje teh škodljivcev je
amerikanski
„Tanglefoot“
En sam list jih vjame in obdrži
do 2000. Dobi se v vseh trgovinah
po 10 vinarjev list. (11—161)
Glavna zaloga za Kranjsko:
Edmund Kavčič
v Ljubljani.

NOVO! NOVO!
Likalnik
kuri se s spiritom!
Najboljšo vrsto pripo-
roča (1602—10)
Val. Lapajne
trgovina z železom
v Idriji.
Cena za 1 komad 7 kron.
Brez vsakega duha in dima, torej
glavobol izključen!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“
Akcijski kapital K 1.000.000.—
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in ekskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in
vnučuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavicje.
Daje predjume na vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti
kurznim izgubi.
Borzna naročila.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzigja. (2975-95)
Promet s čeki in nakaznicami.

Kupi se star papir

(Abfall-Papier) od trgovcev in knjigo vezov v vsaki množini
Ponudbe na **Franc Kulovic-a**,
tovarna papirja v Jurklostru (Gai-
rach) pri Celju. (1795-3)

Soliden trgovski pomočnik
izurjen v špecerjski in železniški
stroki se sprejme s 1. septem-
brom t. l. na deželi.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. (1816-3)

Lepo posestvo

obstoječe iz vinogradov, polja, sado-
nosnikov in travnikov ter gospodarskega
poslopja na **Štajerskem v Po-
ličanski okolici**

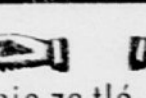
se takoj proda
pod ugodnimi pogoji. — Več v uprav-
ništvu „Slov. Naroda“. (1844-3)

Za moravsko deželno zavarovalnico (zavarovanja za življenje, rentno
in ljudsko) se iščejo

generalni agenti

in zastopniki pod zelo ugodnimi pogoji. Uprava te zavarovalnice je pod nad-
zorstvom deželnega zbora in pod vodstvom deželnega odbora mejne grofije mo-
ravske. Varnost te zavarovalnice je torej z ozirom na svoj karakter kot deželni
zavod nedvomljiva. — Natančne ponudbe na filijalko na Dunaju II., Ob.
Donaustrasse 101. (1803-2)

Jako elegantna
* tlá! *

Novo! **Novo!**

Izborne pleskanje za tlá, stene, pohištvo itd.

Novo! Eolin-lak Novo!

je najboljšje samopleskanje za tlá!

Pokrije
vsako
prejšnje pleskanje.

Takoj se posuši!
Brez duha! Sveti se
po enem potegu!

Ljubljana: (928-5)
M. Spreitzer, Stari trg št. 30.

Najbolj bleščeč!
Pokrije najbolje prejšnje
pleskanje!

Danes se bo začel točiti „**pri Roži**“ v Ljubljani po posredovanju slavne
uprave **deželnega vinskega preskuševališča** kupljeni

burgundec.

Tudi se toči istotam po ravnoistem posredovanju kupljeni

vipavski „sipa“

in za Ljubljano **nova vrsta dolenskega vina**, v dobro znani gostilni
„**pri Štemburju**“ v Kandiji tako priljubljena, zelo voljna

„PORTUGALKA“

(iz modrega portugalskega grozdja). Na zahtevo naravnost iz soda. (1879)

Pritlične lokalitete
na Dunajski cesti št. 11
je oddati s 1. avgustom. (1872-1)
Vpraša se v I. nadstropju na levo.

Med. dr. Josipa Trauba želodčni prašek

Gastricin

zdravniško preizkušen in potrjen.

Tisoči in tisoči ljudi so vsled želodčnih, črevesnih in drugih bolezni
primorani k strogi dieti, ki jim pretvarja življenje v muko. Po uporabi dr. Jos.
Traubovega želodčnega praška **Gastricin** je taka dieta že po kratkem času
popolnoma nepotrebna. Bolniki, ki si hočejo z množino živeča ohraniti moči,
bodo to z Gastricinom popolnoma dosegli. Gastricin deluje pri začasnih ne-
rednostih, kakor pri zgagi (gorečici), pehanju, napihovanju, želodčnih boleznih,
bljuvanju, krčih, slabostih in tesnobah, glavobolu vsled slabega prebavljenja
tako in pri daljni uporabi odpravi tudi zastarele želodčne in črevesne bolezni,
ki so se zoperstavljale dosedaj vsem sredstvom. — **Gastricin** ni odvajalno
sredstvo ureja vendar iztrebljenje popolnoma. — Natančneje povedo prospekti.
Za gospode zdravnike so poskušnje zastoj. (1116-13)

V Ljubljani se dobiva pri M. Mardetschlagerju, v lekarni
pri orlu, kakor tudi v večini lekarn.

Glavna zaloga Salvator lekarna v Požunu (Pressburg).

Na debelo v medicinskih drogerijah.

Velika škatlja 3 K, mala škatlja 2 K, frankirano 20, rekoman-
dirano 45 h več.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel
vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

VARSTVENA ZNAMKA.

Dobiva se povsod!

Gospodična

z izpitom trgovske šole želi vsto-
piti kot **knjigovodka ali blagaj-
ničarka**. Zmožna je slovenskega
in nemškega jezika ter stenografije.
Naslov pod „1851“ na upravni-
štvo „Slov. Naroda“. (1851-3)

+ Suhi +

slabotni dobé čudno lepe, polne telesne
oblike po kratki rabi moje **hranilne**
moke „Käthe“ (postavno zajamčeno).
Dane dobé bujne prsi Zanesljiv učinek, ni
sleprija, strogo resno, mnogo zahvalnih
pisem. Cena kartonu gld. 125 po poštni
nakaznici ali proti poštenu povzetju, z
navodilom o uporabi. (790-18)

Kosm.-hljjen. zavod mdm. Ka-
tarina Menzel, Dunaj, XVIII.,
Schulgasse 3.

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem, pisal-
nim in risalnim orodjem
v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

Filijalka:

Resljeva cesta št. 7

priporoča:

Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgov-
skih in poslovnih knjig,
šolskih zvezkov, biljež-
nic, črtila itd.

Katekizme in šolske knji-
ge za ljudske šole.

Molivenke v raznih vezeh.

Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.

Fotografične aparate ter k
temu potrebne predmete.

Kipe slovenskih literatov.

Razno galanter. blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto

polti napravi cvetlično milo
za umivanje obraza

„Aida“

à 60 vin.
Dobiva se samo:

v lekarni „pri orlu“

mag. pharm. Mardetschlager

nasled. Svobode v Ljubljani.

Istotam se dobivajo tudi
ceniki (knjižice) s kratkim na-
vodilom o negovanju zob, las
in polti, z malim koledarjem
zastoj in po pošti.

Knjovčje in najboljše
vse vrste za gospode in dečke
izdelke prvih avstrijskih in italijanskih in angleških tiskar
priporoča za največji izbor in po najnižji ceni

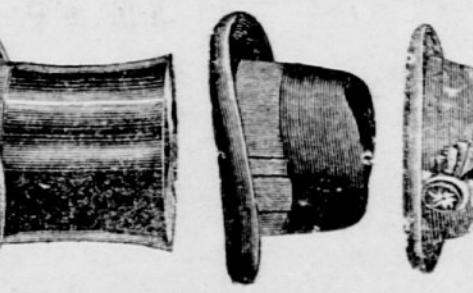
G. J. HAMANN

Mestni trg št. 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn

W. Press, Dunaj, in J. Pichler, Gradec.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem
na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prsto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha

po najnižjih cenah:

1 kg. 80 h, 50 kg. à 70 h, pri

nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Učenec

dovolj star, s potrebno šolsko iz-
obrazbo, se sprejme v trgovino me-
šanega blaga (1829-3)

Viljem Tomic v Trebnjem, Dolenjsko.

Delniška družba (1865)

združenih pivovaren

želi kupiti

dva srednje težka

konja

pripravna za razvažanje piva in tudi
za vožnjo v koleslju.

Ponudbe naj se pošiljajo **centralni**
pisarni v Ljubljano, Gradišče 7.

Ugodna prodaja gostilne.

Gostilna „pri solncu“ v trgu Rogatec na Štajerskem

najugodnejša lega, na glavni cesti nasproti novemu kolodvoru, ki se otvori v
jeseni, **se takoj proda**, ker iste posestnik ni krčmar. Cena zmerna. Pla-
čilni pogoji jako ugodni.

Vpraša se pri lastniku **Hugo Schlehan-u**, sedaj v Rogatec ali pa pri
Josipu Perhauz, Dunajska cesta št. 6, I. nadstr. (1846-1)

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, Dolenjsko, železniška postaja Straža-Toplice,

Akratoterma 38° C., pitno in kopalno zdravljenje, izredno učinkujoče
proti protinu, kostenici, krču, nevralgiji, kožnim in ženskim bo-
leznim. Veliki bazeni za kopanje, separata in barska kopališča
(Moorbäder). Prijetno opremljene sobe za tuje, igralne in družbinske sobe. Zdravo
podnebje. Bogato obgozdna okolica. Dobre in cene restavracije **Sezija od 1.**
maja do 1. oktobra. — Prospekte in pojasnila daje brezplačno

(1113-7) **upravništvo kopališča.**

Št. 736. (1834-2)

Razpis učiteljske službe.

Na I. mestni deški ljudski šoli je stalno popolniti s početkom
šolskega leta 1903/4 **mesto učitelja** s sistemizovanimi prejemki.

Pravilno opremljene prošnje je predlagati uradnim potom
najkasneje do 6. avgusta t. l.

pri c. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani.

Na nezadostno opremljene in zakasnele prošnje se ne bo oziralo.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski
dne 7. julija 1903.

Poštna hranilnica ček. št. 849.086. Telefon št. 135.

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejema, o kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1863-1) **Dr. M. Hudnik, predsednik.**

Kam pa v nedeljo?

V nedeljo gremo v restavratorski vrt

„pri novem svetu“

kjer se vrši

vojaški koncert.

Tam se bomo gotovo dobro zabavali na lepem senčnem vrtu
ob kapljici pristnega in naravnega vina ter vedno svežem car-
skem pivu; dobimo pa tudi okusna mrzla in gorka jedila.

Za mnogobrojni obisk se prijazno in vljudno priporoča
z odličnim spoštovanjem (1870)

Fran Remic

restavrater

Marija Terezija cesta št. 14 v Ljubljani.

Naznanilo.

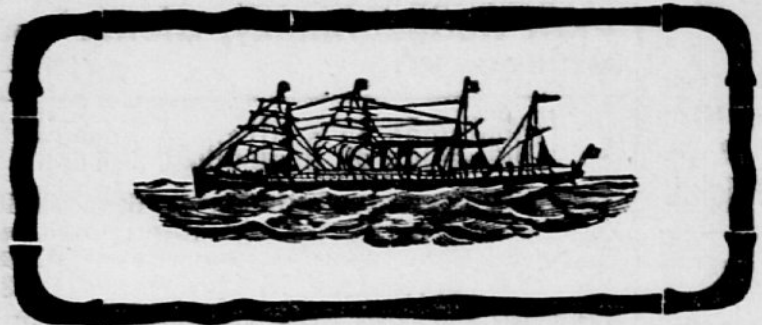
Ker se bode trgovina podpisane v najem dala in da se v to svrhu v njej nahajajoča se zaloga, obstoječa iz

manufakturnega, galanterijskega, železninskega, papirnega in drugega blaga

kolikor mogoče zmanjša, se bode ista od 1. julija naprej po lastni kupni ceni in deloma, kar je starejšega, tudi pod to ceno oddajala.

(1680-8)

P. Kraigher, Postojina.

Red Star Line.

Iz Antwerpena v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene. (1626-5)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel. na Dunaji, ali Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Stenice

bolhe, grile, ščurke, molje, mravlje, podgane in miši uničuje se najhitreje

z nestrupenimi (1540-4)

Fuchsol-preparati.

Na stotine priznanj!

V Ljubljani se dobi pri sledečih trdkah: A. Korbar, V. Schiffer, I. Murnik, A. Pröckl in A. Krisper. V Kamniku: Fr. Subely. V Postojni: Ljud. Dittrich in Ant. Dittrich. V Starem trgu: Konsumno društvo. V Škofji Loki: L. Verbič. V Litiji: Jarl. Pretschik, lekarna. V Šmartnem: Slavinec & Šeleker. V Trbovljah: Fr. Dežmann. V Zagorju: R. E. Mihelčič in I. Müller sen.

„Globus“

zavarovalna družba za življenje in rente.

Zavaruje človeško življenje po najraznovrstnejši kombinaciji pod jako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica, zlasti pa je ugodno zavarovanje doživetja, rente ter zavarovanje otrok za doto.

Direkcija:

Dunaj I., Franc Jožefovo nabrežje 1a

v lastni bančni hiši. (1794-3)

Pojasnila se dobijo pri **Leopold Grünfeldu v Kolizeju, Marije Terezije cesta št. 11**, zastopniku glavnega zastopstva za Kranjsko.

Tukaj se tudi nabaja **zavarovalnica proti požarnim škodam za poslopja in premoženje**, avstrijske delniške zavarovalne družbe proti **prirodni nevarnosti**.

Društvo industrijalcev za zavarovanje proti telesnim nezgodam.

Prva avstrijska zavarovalna družba proti tatinskim vlomom.

K 5-60. Senzacionalno!!! K 5-60.

Brez konkurence!

Samo K 5-60 stane prava švicarska niklasta anker-remontoir-ura „System Roskopf-Patent“.

Ta prava švicarska niklasta anker-remontoir-ura „System Roskopf Patent“ s patent. emailiranim kazalnikom je taka kakor jo slika kaže, gre 36 ur in ima garantirano dobro idoečo koleseja za vsako uro se 5 let pisemno garantira in je posebno priprava vsled svoje zunanje opreme, (zelo močni pokrovec iz pravega nikla) za one, ki so v težkem delu, vsled česar se vsakemu toplo priporoča.

Ura z verižico in ličnim tokom stane samo K 5-60. Če se naroči dve uri naenkrat stane vsaka le K 5-60. Tudi dam te ure 8 dni na poskušnjo in jih v zameno nazaj če ne ugajajo, ter povrnem celi zanje vplačani znesek. (1326-16)

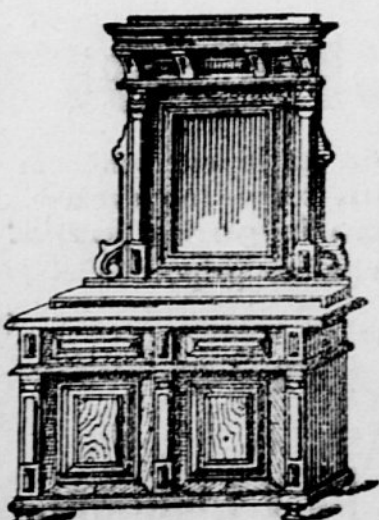
Pošilja le po povzetju ali če se denar pošlje

Josip Spiering

Dunaj I., Postgasse 2 w.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne opreme** iz suhega lesa solidno izdelane po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **opreme za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar

načelnik. (81-28)

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlat-
nine in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelnasta remontoir
ura od gl. 1-00.
Srebrna cilind. rem.
ura od gl. 4-00.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki facon!

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, usne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcije, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

Oblatv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

→ **Drogerija** ←

Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke

najnovije facone

priporoča po najnižji ceni

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo

Obleke po meri se po najnovijših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Restavracija.

S 1. septembrom t. l. odda se v Gorici dobro vpeljana **restavracija** pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Ista se nahaja v eni glavnih in najprometnejših ulic, ter obstoji iz velikega senčnatga vrta, prostorne dvorane ter sploh snažnih in pripravnih prostorov.

Najemnik dobi na željo lahko tudi 10 sob za tučce v I. nadstropju iste hiše. Z ozirom na gradbo nove bolniške železnice, ima lokal gotovo lepo prihodnost. — Ponudbe sprejema in podrobne informacije daje iz prijaznosti

Josip Rovar

zalagatelj vrhniškega piva v Gorici.

(1615-5)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (304-43)

Poštnega hranišničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Univ. med.

DR. JOS. TIČAR

dosluženi sekundarij deželne bolnice

uljudno naznanja, da se je naselil za

okrožnega zdravnika

v Kranjski gori.

Kranjska gora, 14. julija 1903. (1836-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

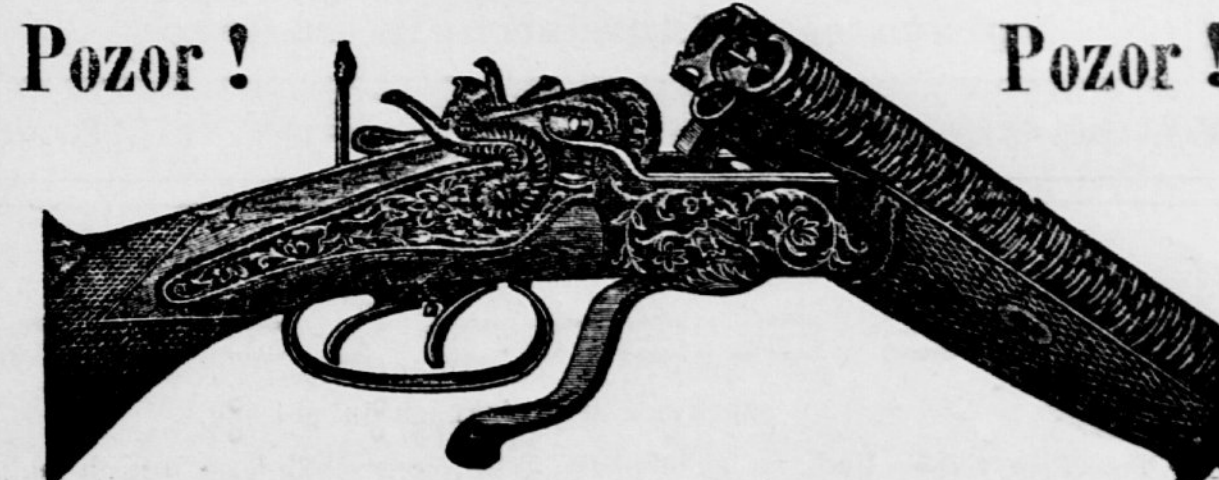
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Selnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 7. osebni vlak v Trbiž ob 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Selnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce, Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Selnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregec, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Direktni vozovi I in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 6 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje, Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktni vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Selnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Pizen, Budjevice, Selnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregec, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal v Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Pizen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak v Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža ob 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Pozor!

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo **pašk najnovijših sistemov in najnovijše vrste, revolverjev i. t. d.**, vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stvar naročila **naročbe in poprave** točno, solidno in najceneje.

Z volespoštovanjem

(543-19)

Fran Sevčik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

Lepa, suha stanovanja

3, 4 ali 5 sobami na dobrem zraku, z vsemi pritliklinami in prosto porabo se za avgust poceni oddajo. Stanovanja so na Bleiwešovi cesti v hiši št. 1 (pri Korsiki), poizve se pa tudi lahko v trgovini s črticami in semeni v Šelenburgovih ulicah št. 5. (1746-5)

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po uporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla.

V Ljubljani: Anton Stacul; — v Kranju: Fr. Dolenz; — v Skofji Loki: Fr. Dolenz; — v Postojni: C. Piket. (929-5)

Od leta 1868 se

Berger-jeva medicinsko-higijenična mila

tovarne G. Hell & Comp. v Trzinu se z najboljšim vspehom uporabljajo v tu- in inozemstvu. Zlata kolajna (471-12)

Bergerjevo 40 odst. kotranovo milo } proti izpuščajem in pol-

Bergerjevo žvepleno kotranovo milo } nitim boleznim.

Bergerjevo glicerinsko kotranovo milo } proti polnim nečistostim

Bergerjevo panama kotranovo milo } kot milo za umivanje in

Posebna priljubljena so še naslednja mila: benec-milo, borakovo milo, karbolovo milo, naftolovo milo, za tiste osebe, katerim je neprijeten kotranov vonj, pri polnih boleznih, žvepleno milo, žvepleno milo, žvepleno milo, milo proti solnčnicam in petrostojni-milo proti rdečici obraza in arbučici, tannin-milo, Bergerjeva zobna pasta v tubah, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičce so najbolj čista za zobe.

Bergerjeva mila iz tovarne G. HELL & Comp., upeljana že 30 let imajo na etiketah kot znamenje pristnosti poleg stoječo varnostno znamko in podpis firme G. Hell & Comp. v ru- deči barvi.

Zalogo za Ljubljano imajo gg. lekar- narji: M. Leustek, M. Mardetschläger, Jos. Mayr, C. Piccoli in Ubald pl. Trnkóczy in vse druge lekarne na Kranjskem.

Naročajte izborno

Ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren

v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Gradišče št. 7.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika to- varna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla- čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " kavskih žlic;
- 1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čašic za podklado;
- 2 komada efektivnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj do- biti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši do- kaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zave- zujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. Čistilni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvešček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljavo krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še edno. — Št. Pavel pri Prebouldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Globin

je najboljši čistilni sredstvo za lično obuvalo.

Globin napravi usnje voljno in trpežno, z njim se hitro doseže najlepši lesk. Nenadomestljivo sredstvo za ohranitev ševrin-usnja, Box- in Calf-usnja ter lako- vega usnja. (1623-9)

V zalogi imajo črnega in barvanega trdke:

Ivan Jebračin, trgovina s spec. blagom. C. C. Holzer, trgovina s spec. blagom. Jos. Kordin, trgovina s spec. blagom. Anton Korbar (Iv. Fabiana nasl.), trgovina s spec. blagom. Edmund Kavčič, trgovina s spec. blagom. Mihael Kastner, trgovina s spec. blagom. Peter Lassnik, trgovina s spec. blagom. A. Lilleg, trgovina s spec. blagom. Josef Murnik, trgovina s spec. blagom. Vaso Petričič, trgovina s spec. blagom. Karl Planinšek, trgovina s spec. blagom. Viktor Schiffer (Iv. Ev. Wut- scher-ja nasl.), trgovina s spec. blagom. Anton Stacul, trgovina s spec. blagom. Julija Stohr, trgovina s spec. blagom. Josip Seunig, trgovina s usnjem. A. Sarabon, tr- govina s spec. blagom. Ivan Stritar, trgovina s spec. blagom. Alojzij Sušnik, tr- govina s spec. blagom. Zaloška cesta št. 15.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinješe

žime.

M. Pakič v Ljubljani.

Naznamim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Zahtevajte pravo

Ciril-Metodovo kavino primes

katero priporoča domača

I. jugoslov. tovarna za kavine surogate v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero

konfekcije za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago

perilo

vsakovrstne preproge

i. t. d.

priporoča

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago. — Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetec za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice in slamnike

v najnovejših faconah in v veliki izbiri

priporoča

Ivan Soklič

Pod trančo št. 2.

Postaja elektr. železnice.

! Ko zjutraj zgodaj vstanem, na „Gorenjski brinovi“ planem; Rani v Kranju ga ima, vsakemu ga rad proda. (1864-3)

1 steklenica 1 gl. 20 kr.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred- dpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najstovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. (1182-12)

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za trg Vrhnika na 88.000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne dražbe.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože do

dne 10. avgusta t. l., do 10. ure dopoldne

podpisanemu občinskemu uradu.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolekom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzete gradbe vodo- voda za Vrhniko«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stav- bene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5%, stavbenih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnih vrednostnih papirjih po kurznih cenah.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na ogled pri občinskem uradu na Vrhniki.

Županstvo na Vrhniki

dne 10. julija 1903.

Gabrijel Viktor Jelovšek m. p.

župan.

(1796-2)

Jako važno za vsacega kolesarja!

(1128-13)

Predno se kateri odloči, kupiti si kolo, naj ne pozabi ogledati si ali vsaj naročiti cenik pravih

J. Puch-koles

katerih zastopništvo ima g.

Franc Čuden v Ljubljani.

Isti priporoča posebno kolo s prostim tekom in z za- voro v zadnjem kolesu (Freilauf mit Hinterradbremse).

Za vsako Puch-kolo jamči dve leti.

V zalogi nahajajo se tudi različni modeli raznih tovarn od 75 gl. dalje. — Ceniki zastonj in poštne prosto.

K št. 4652

Aviso.

(1848)

Zaradi zagotovitve zakupne dobave sena, slame, drva, premoga in ovsa za čas od dne 1. septembra 1903 do 30. septembra 1904 vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov, in sicer v nastopnih postajah:

v Gradcu	dne 27. julija	1903
„ Mariboru	„ 14. avgusta	1903
„ Celju	„ 10. „	1903
„ Ljubljani	„ 7. „	1903
„ Celovcu	„ 20. „	1903
„ Beljaku	„ 19. „	1903
„ Trstu	„ 5. „	1903
„ Gorici	„ 3. „	1903
„ Pulju	„ 24. julija	1903

Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razglasa v št. 160 „Slovenskega Naroda“ z dne 15. julija 1903, kakor tudi pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih do obravnave dne mej 10. in 12. uro dopoldne.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradcu.

[Založena 1847.]

[Založena 1847.]

Tovarna pohištva J.J. NAGLAS

v Ljubljani

30

Zaloga in pisarna:

Tovarna s stroji:

Turjaški trg št. 7 Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, za- store, preproge itd.

Naravne mineralne vode
in vrelni produkti vedno sveži pri tvrdki
PETER LASSNIK. (1481-8)

Na Brezovico!

Udano podpisani naznanja p. n. občinstvu, da je **otvoril**
gostilno na Brezovici št. 16
pri Ljubljani.

Priporočam se v ljudno p. n. izletnikom v poset. Na razpolago
ima velike in zračne lokalitete, senčnat vrt, izborna, obče
znana Zajčeva vina in pa Koslerjevo marčno pivo.
Gorka in mrzla jedila, osobito domače svinjsko meso,
vedno na razpolago. (1678-7)

Letoviščarjem so na razpolago tudi stanovanja.
Za obilni obisk se priporočam **Fran Poek, gostilničar.**

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

EAU DENTIFRICE
DU DOCTEUR PIERRE
DE LA FACULTÉ DE MÉDECINE DE
PARIS

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. (231-50)

Vodno zdravilišče
Kopališče Kamnik na Kranjskem. Najlepša gorska lega, nullo poinebe
zavarovano proti vetru.
Popolno vodno zdravljenje, solne kopeli, suhvroča zračna zdrav-
ljenje, kopeli z ogeljeno kislino, masaže, gimnastika in elektr. zdravljenje.
Zmerna cena. Začetek sezije 15. maja. Navodila daje ravnateljstvo zdravilišča.
(1515-10) Zdravniški vodja: **U. m. dr. Rudolf Raabe.**

Ustanovljeno leta 1832.

Priznana najboljše
oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco
po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati
veliko površino, razpošilja **po nizkih cenah**
Adolf Hauptmann v Ljubljani
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Električni obrat. (413-24)

Ilustrovani ceniki so dobri brezplačno.

L. LUSER-jev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kur-
(746) jim očesom, žuljem itd. 19

Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Za- obliž
hte- za turiste
vaj- po K1-20.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardet-
schlager, J. Mayr, G. Pic-
coli. V Kranju: K. Savnik.

Lepo posestvo

s hišnim in gospodarskim poslopjem
in zemljišči v **Lescah** na Gorenj-
skem, tudi za letovišče prikladno,
proda se prostovoljno skupaj ali na
več delov.
Pojasnila daje c. kr. notar **Ivan**
Plantan v Ljubljani. (1832-4)

Koračnica
iz operete „Amazonke“
za klavir zložil **Diktor Parma**

je izšla 2. julija t. l. v „Novih akordih“. (III. letnik)
7. zvezek. — Naročnina: 8 kron na leto. (147)

Oddaja trgovine.

Usojam si s pričujočim v ljudno naznaniti, da sem svojo pod protokolirano
tvrdko

Ernest Hammerschmidt

imajočo trgovino z železnino in kovinami z dnem 30. rožnika t. l. gospodom
Edvard Madile, Ludovik Nagelschmid in Sigmund Wutscher prodal.

Za to mi do sedaj v tako polni meri izkazano blagohotje in zaupanje
svojo najiskrenejšo zahvalo izrekajoč, najvjudneje prosim, isto tudi mojim gospodom
naslednikom prijazno nakloniti, in se priporočam

z odličnim spoštovanjem

Ernest Hammerschmidt.

Prevzetje trgovine.

Ozirajoč se na predstoječo okrožnico gospoda Ernest Hammerschmidt-a
si usojamo najvjudneje naznaniti, da smo od imenovanega mnoga leta imajočo
trgovino železnin in kovin
dne 1. t. m. kupnim potom prevzeli in bomo isto pod sedanjo protokolirano tvrdko

Ernest Hammerschmidt-a nasledniki
Madile, Wutscher & Co.

v istem obsegu dalje vodili.

Proseč, našemu gospodu predniku izkazano zaupanje tudi nam prijazno
nakloniti, zagotavljamo, da se bomo, opirajoč se na naše večletne skušnje v naj-
znamenitejših, zadevajajočih trgovinah monarhije, vsikdar prizadevali, isto s strogo
solidnim ravnanjem in postopanjem opravičevati.

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Hammerschmidt-a nasledniki
Madile, Wutscher & Co.

(1830 3)

Hotel Kolbeck „Zur Linde“

DUNAJ „Laxenburgerstrasse 19“
tik južnega in državnega kolodvora
Postajališče elektr. cestne želez-
nice na vse strani.

Fina meščanska, novo opremljena hiša.
Elektr. razsvetljava, kopalnica, cene
zmerne. Postrežba in razsvetljava se
ne računa posebej. 1874-4

Fran Kolbeck, hotelir.

Radi izpraznjenja skladišč
se proda iz proste roke
v hiši št. 3 v Špitalskih ulicah
nekaj polic
in železnih delov
za solčne strehe

Vpraša naj se v trgovini **F. M.**
Regorschek. (1849-2)

Frana Zemana
mlatilnice
gepeljni
motori za petroleum
šivalni stroji
stroji za prati
so najboljši.

Zaloga: 1761-3

*** Ljubljana ***
Poljanska cesta št. 24.

Drenikov vrh.

Slavnemu občinstvu v ljudno naznanjam (1864-1)

otvoritev gostilne na Drenikovem vrhu.

Skrbelo se bode za najboljšo pijačo kakor tudi za
gorka in mrzla jedila, kavo, čokolado i. dr. ter za
točno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem **Rus.**

Otvoritev nove trgovine.

V ljudno naznanjam, da sem z dnem 11. maja **otvoril**
v **Šiški** ob glavni cesti poleg cerkve h. št. 2
(v hiši gosp. Seidel-na)

špecerijsko trgovino in prodajo moke
na drobno in debelo.

Ker mi je na tem, da p. n. odjemalce vseskozi zadovoljim,
bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede nizkih cen upam, da bode
spoštovano občinstvo moje dobro voljo upoštevalo, ter moje priza-
devanje, postrežati z najboljšim in najfinjšim blagom podpiralo z
najmnogobrojnejšim obiskom.

V prijetni nadi, da mi izkažejo p. n. odjemalci svojo „naklo-
njenost, bilježim z odličnim spoštovanjem

(1273-12) **Makso Lavrenčič.**

200 do 400 kron na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stana v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito dovo-
ljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Postfach 180, Hauptpost,
Budapest. (1564-6)

Suchard
MILKA

čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitkih.

Smetane jako bogata
mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.

Stanje hranilnih vlog: 17 milijonov kron. Rezervni zaklad: nad 400.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12 ure dopolu-
dne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti
vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti
plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vla-
gateljem

**Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezerv-
nega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem
svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.**
Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to,
da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar
maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.
Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa
plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to
odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves
dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati
dolga z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati
na leto 6% izposojenega kapitala. (89-7)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in
sicer po 4 1/2% do 5%.